

תפסיד רס"ג

אלי אבן כימסין סנה תעדהם. כל מן ידכיל לאלגיש. לכדמה כיבא אלמחציר: כד) והדיה כדמתהם. עמלא וחמלא: כה) יחמלון שקאק אלמסכן וכיבא אלמחציר. וג'שאה. וג'שא אלדארש אלדי עליה מן פוק. וסתר באב כיבא אלמחציר: כו) וקלוע אל צראדק וסתר באבה. אלדי עלי אלמסכן ואלמד'בח מסתדירא. ואטנאבהא. וסאייר

עַד בֵּין-חַמְשִׁים שָׁנָה תִּפְקַד
 אוֹתָם כָּל-הַבָּא לְעִבָא
 עִבָא לְעֵבֶד עֲבָדָה בְּאֵהָל
 מוֹעֵד: מִבֵּר תִּלְתִּין שָׁנִין וּלְעֵילָא. עַד.
 בֵּר חַמְשִׁין שָׁנִין תִּמְנִי יְתֵהוֹן. כָּל דְּאִתִּי
 לְחֵילָא חֵילָא. לְמַפְלַח פּוּלְחָנָא בְּמִשְׁכַּן
 זְמָנָא: כָּד זֹאת עֲבָדָת
 מִשְׁפַּחַת הַגֵּר שְׁנִי לְעֵבֶד
 וּלְמִשְׁאָא: דִּין פּוּלְחָן. זְרַעִית גֵּרִשׁוֹן.

לְמַפְלַח וּלְמִשְׁאָא: כָּד וְנִשְׂאוּ אֶת-יְרִיעַת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת-
 אֵהָל מוֹעֵד מְכַסְּהוּ וּמְכַסֶּה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר-עָלָיו
 מְלֻמְעָלָה וְאֶת-מִסְךְ פֶּתַח אֵהָל מוֹעֵד: וַיִּטְלוּן. יֵת
 יְרִיעַת מִשְׁכַּנָּא וַיֵּת מִשְׁכַּן זְמָנָא. חוּפְאִיָּה. וְחוּפְאָה. דְּסָגוּנָא דְעֵלוּהִי
 מְלֻעֵילָא. וַיֵּת פְּרָסָא. דְתַרְע מִשְׁכַּן זְמָנָא: כָּד וְאֵת קַלְעֵי
 הַחֲצֵר וְאֶת-מִסְךְ | פֶּתַח | שַׁעַר הַחֲצֵר אֲשֶׁר
 עַל-הַמִּשְׁכָּן וְעַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מִיתְרֵיהֶם
 וְאֶת-כָּל-כָּלֵי עֲבָדָתָם וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 לָהֶם וְעָבְדוּ: וַיֵּת סְרָדֵי דְרִתָּא. וַיֵּת פְּרָסָא דְמַעְלָנָא דְתַרְע דְרִתָּא.

— כש"י —

ככ את יריעת המשכן. עשר תחתונות: מסך פתח. וילון המזרחי: כו אשר על
 ואת אהל מועד. יריעות עוים העשויות המשכן. כלומר הקלעים והמסך שלחצר
 לאהל עליו: מכסהו. עורות אילים מאדמים: הסוככים ומגינים על המשכן ועל מזבח
 זולק הדקדוק: כו ועל המזבח סביב. תיבת המזבח בפשטא אחת והיא מלרע וזו שיטת הר"מ
 לונזאנו וספרי ספרד וכ"ה בירושלמיים:

תפסיר רס"ג

אניה' כ'דמתהא. וכל מא יצלה
 להא הם יכ'דמון: כז) עלי' קול
 הרון ובניה יכון. גמיע כ'דמה'
 בני גרשון. מן חמלהם. וסאיר
 עמלהם. ועדו עליהם בחפי'.
 גמיע חמלהם: כח) הדיה
 כ'דמה' עשאיר בני גרשון פי
 כ'בא אלמחציר. וחפצ'הם. עלי'
 יד איתמר. אבן הרון אלאמאם:
 כט) בני מררי. לעשאיריהם
 וביות אבאיהם תעדהם:
 ל) מן אבן ת'לאתין סנה
 פצאעדא. ואלי' כ'מסין סנה
 תעדהם. כל מן ידכל לאלגיש.
 לכ'דמה' כ'בא אלמחציר:

דעל משפנא ועל מדבחא סחור סחור.
 וית אטוניהון. וית כל מני פולחנהון. וית
 כל דיתמסר. להון ויפלחון: כז) על-פי
 אהרן ובניו תהיה
 כל-עבדת בני הגרשני
 לכל-משאם ולכל עבדתם
 ופקדתם עליהם במשמרת
 את כל-משאם: על מימר אהרן
 ובנוהי תהי. כל פולחן בני גרשון. לכל
 מטולהון. ולכל פולחנהון. ותמנון עליהון
 במטרא. ית כל מטולהון: כח) זאת

עבדת משפחת בני הגרשני באהל מועד
 ומשמרתם ביד איתמר בן-אהרן הכהן: דין
 פולחן. זרעית. בני גרשון במשפן זמנא. ומטרתהון. בידא דאיתמר.
 בר אהרן כהנא: ס) בני מררי למשפחתם
 לבית-אבתם תפקד אתם: בני מררי. לזרעיתהון לבית
 אבהתהון תמני יתהון: ל) מבין שלשים שנה ומעלה
 ועד בין-חמשים שנה תפקדם כל-הבא לצבא
 לעבד את-עבדת אהל מועד: מפר תלתין שנין
 ולעילא. ועד. פר חמשין שנין תמנינון. כל דאתי לחילא. למפלת.

— כ"י —

הנחשת סביב: ואת כל אשר יעשה להם. כז על פי אהרן ובניו. ואיזה מהבנים ממנה
 כתרוממו ית כל דיתמסר להון לבני גרשון: עליהם, ביד איתמר בן אהרן הכהן:

תפסיר רס"ג

לא) והד"א חפץ חמלהם.
 וסאיר עמלהם פי כ"בא
 אלמחציר. תכ"אתג אלמסכן.
 ואמהאגה ועמדה וקואעדה:
 לב) ועמיד אלצראדק
 מסתדירא. וקואעדהא
 ואותאדהא ואטנאבהא. וגמיע
 אניתהא. וסאיר כ"דמתהא.
 ועדו באסמא. גמיע אניה'
 חפץ חמלהא: לג) הד"ה
 כ"דמה בני מררי. פי כ"בא
 אלמחציר. עלי נד איתמר אבן
 הרון אללאמאם: לד) פע"ד מוסי'
 והרון. ואשראף אלגמאעה בני

ית פולחן משכן זמנא: **לז** וזאת
 משמרת משאם לכל-
 עבדתם באהל מועד
 קרשי המשכן ובריחיו
 ועמודיו ואדניו: ודא מטרת
 מטולהון. לכל פולחנהון במשכן זמנא.
 דפי משכנא. ועברוהי ועמודוהי וסמכוהי:
 לב ועמודי החצר סביב
 ואדניהם ויתדתם
 ומיתריהם לכל-פליהם
 ולכל עבדתם ובשמת תפקדו את-כלי
 משמרת משאם: ועמודי דרתא סחור וסמכיהון.
 וסכיהון ואטוניהון. לכל מניהון. ולכל פולחנהון. ובשמחן תמנון. ית
 מני מטרת מטולהון: לג זאת עבדת משפחת בני
 מררי לכל-עבדתם באהל מועד ביד איתמר
 בן-אהרן הכהן: דין פולחן. זרעית בני מררי. לכל פולחנהון
 במשכן זמנא. בידא דאיתמר. בר אהרן כהנא: לד ויפקד משה
 ואהרן ונשיאי העדה את-בני הקהתי

• רס"י •

לז ויתדתם ומיתריהם. שלעמודים, שהרי
 יתדות ומיתרי הקלעים במשא בני גרשון
 היו, ויתדות ומיתרים היו לזרועות ולקלעים
 מלמטה, שלא תגביהם הרוח, ויתדות
 ומיתרים היו לעמודים סביב לתלות בהם
 הקלעים בשפתם העליונה, בכלנסות
 וקנדסין [וקנדסין]. כמו ששנויה במלאכת
 המשכן:

תפסיר רס"ג

קֹהֶת. לְעִשְׂאִירֵהֶם וּבֵיּוֹת
 אֲבֹאֵיהֶם: (לז) מִן אֲבֹן תִּלְאֲתִין
 סֵנֶה פְּצֹאֲעָדָא. אֱלֹהֵי כִּמְסִין
 סֵנֶה. כָּל מִן יִדְכֵּל לֵאלֹגִישׁ.
 לְכַדְמָה' כִּבָּא אֲלִמְחֻצֵּר:
 (לו) פְּצֹאֵר גְּמִיעַ עֲדָדָהֶם
 לְעִשְׂאִירֵהֶם. אֲלִפִּין וְסַבַּע מֵאִיה
 וְכִמְסִין: (לז) הֲדִיה אֲעֵדָד
 עִשְׂאִיר אֲלֻקְהֲתִי. כָּל מִן יִכְדָּם
 פִּי כִּבָּא אֲלִמְחֻצֵּר. אֲלֻדִּי עַד
 מוֹסִי וְהָרוֹן. בְּאִמֵּר אֲלֵלָה עֲלֵי
 יַד מוֹסִי: (לח) וְעֵדֵד בְּנֵי גֵרְשׁוֹן.
 לְעִשְׂאִירֵהֶם וּבֵיּוֹת אֲבֹאֵיהֶם:
 (לט) מִן אֲבֹן תִּלְאֲתִין
 סֵנֶה פְּצֹאֲעָדָא. אֱלֹהֵי כִּמְסִין
 סֵנֶה. כָּל מִן יִדְכֵּל לֵאלֹגִישׁ.
 לְכַדְמָה' כִּבָּא אֲלִמְחֻצֵּר:

לְמִשְׁפַּחְתָּם וּלְבַיִת אֲבֹתָם:

וּמִנָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. וּרְבֵרְבֵי בְּנִשְׁתָּא יֵת
 בְּנֵי קֹהֶת. לְזִרְעֵיתְהוֹן וּלְבַיִת אֲבֹהֲתְהוֹן:

לז **מִן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה**

וּמֵעַלָּה וְעַד בֶּן־חַמְּשִׁים

שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹדָה

לְעֵבֶדָה בְּאֶהֱל מוֹעֵד: מִבֶּר

תְּלָתִין שָׁנִין וְלַעֲלֵיָא. וְעַד בֶּר חַמְּשִׁין

שָׁנִין. כָּל דְּאֲתִי לְחִילָא. לְפוֹלְחָנָא

בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא: לד **וַיְהִיו פְּקֻדֵיהֶם**

לְמִשְׁפַּחְתָּם אֲלֵפִים שֶׁבַע

מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: והוּוּ מִנְּיָהוֹן

לְזִרְעֵיתְהוֹן. תְּרִין אֲלֵפִין. שֶׁבַע מֵאָה וַחֲמִשִּׁין: לה **אֵלֶּה פְּקוּדֵי**

מִשְׁפַּחַת הַקֹּהֲתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֶהֱל מוֹעֵד אֲשֶׁר

פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: אֵלֵין

מִנְּיָי זִרְעֵית קֹהֶת. כָּל דְּפֻלַּח בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא. דְּמִנָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. עַל

מִימְרָא דִּי בִידָא דְּמֹשֶׁה: ס **(שעני)** לה **וּפְקוּדֵי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן**

לְמִשְׁפַּחְתָּם וּלְבַיִת אֲבֹתָם: ומִנְּיָי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן:

לְזִרְעֵיתְהוֹן וּלְבַיִת אֲבֹהֲתְהוֹן: לט **מִן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמֵעַלָּה**

וְעַד בֶּן־חַמְּשִׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹדָה

בְּאֶהֱל מוֹעֵד: מִבֶּר תְּלָתִין שָׁנִין וְלַעֲלֵיָא. וְעַד בֶּר חַמְּשִׁין שָׁנִין.

תפסיר רס"ג

(מ) פצאר ערדהם. לעשאירהם
 וביות אבאיהם. אלפין וסת
 מאיה ות'לאתין: (מא) הולאי
 מעדודי עשאר בני גרשון. כל
 מן יכ'דם פי כ'בא אלמחצ'ר.
 אלד'י עד מוסי. ותרון עלי
 קול אללה: (מב) ועד עשאר
 בני מררי. לעשאירהם וביות
 אבאיהם: (מג) מן אבן ת'לאתין
 סנה פצאעדא. אלי כ'מסין
 סנה. כל מן ידכ'ל לאלג'יש.
 לכ'דמה כ'בא אלמחצ'ר:
 (מד) פכאן ערדהם לעשאירהם.
 ת'לאתה' אלף ומאיתין:
 (מה) הולאי מעדודי עשאר בני
 מררי. אלד'י עד מוסי ותרון.
 עלי קול אללה ב'יד מוסי:

כָּל דְּאָתִי לְחִילָא. לְפֹלְחָנָא בְּמִשְׁכַּן
 זְמָנָא: **וַיְהִי** **פְקֻדֵיהֶם**
לְמִשְׁפַּחַתָּם לְבֵית אֲבֹתָם
אֶלְפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
וְשִׁלְשִׁים: וְהוּוּ מְנִינְיָהוּן. לְזִרְעֵתְהוּן
 לְבֵית אֲבֹהֵתְהוּן. תְּרִין אֶלְפִין וְשִׁית מָאָה
 וּתְלָתִין: **מֵאָה** **אֵלֶּה** **פְּקוּדֵי**
מִשְׁפַּחַת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל־
הָעֶבֶד בְּאֶהֱל מוֹעֵד אֲשֶׁר
פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי
יְהוָה: אֵלִין מְנִינִי. זִרְעֵת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן.
 כָּל דְּפֻלַּח בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא. דְּמָנָא מֹשֶׁה.

וְאַהֲרֹן עַל מִימְרָא דִּי: **וּפְקוּדֵי מִשְׁפַּחַת בְּנֵי מְרָרִי**
לְמִשְׁפַּחַתָּם לְבֵית אֲבֹתָם: וּמְנִינִי. זִרְעֵת בְּנֵי מְרָרִי.
 לְזִרְעֵתְהוּן לְבֵית אֲבֹהֵתְהוּן: **מִכָּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה**
וּמַעְלָה וְעַד בֵּין־חַמְשִׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לְעִבָּא
לְעֶבְדָּה בְּאֶהֱל מוֹעֵד: מִבְּר תְּלָתִין שָׁנִין וּלְעִילָא. וְעַד בְּר
 חַמְשִׁין שָׁנִין. כָּל דְּאָתִי לְחִילָא. לְפֹלְחָנָא בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא: **מֵד** **וַיְהִי**
פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפַּחַתָּם שְׁלֹשֶׁת אֶלְפִים וּמֵאוֹתִים:
 וְהוּוּ מְנִינְיָהוּן לְזִרְעֵתְהוּן. תְּלָתָא אֶלְפִין וּמֵאוֹתָן: **מֵה** **אֵלֶּה פְּקוּדֵי**
מִשְׁפַּחַת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

תפסיר רס"ג

מו) וגמיע אלמעדודין. אלדי
עד מוסי ותרון. ואשראף
בני אסראיל אללוואנין.
לעשאירקם וביות אבאיהם:
מו) מן אבן תילאתין סנה
פעאעדא. אלי כ'מסין סנה. כל
מן ידכיל. ליכ'דם כ'דמה' עמל.
וחמל פי כ'בא אלמחציר:
מח) פכאן ע'דדהם. ת'מאניה'
אלאף. וכ'מס מאיה ות'מאנין:
מט) עלי קול אללה עדהם
מוסי. כל פריק פי עמלה

עַל־פִּי יְהוָה יְהוּדָה בְּיַד־מֹשֶׁה: אֵלֶיךָ
מִנִּינִי. זָרַעְתָּ בְּנֵי מִרְרִי. דִּמְנָא מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן. עַל מִימְרָא דִּי בִידָא דְּמֹשֶׁה:
כָּל־הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשֵׂי־אֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַלְוִיִּם לְמִשְׁפַּחְתָּם
וּלְבֵית אֲבֹתָם: כָּל מִנִּינִיא. דִּמְנָא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. וְרַבְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל יָת לְיוֹאֵי.
לְזָרַעְתָּהוֹן וּלְבֵית אֲבֹתָהוֹן: מִכָּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה וְעַד בֶּן־חַמְשִׁים שָׁנָה
כָּל־הַבָּא לַעֲבֹד עֲבֹדַת עֲבֹדָה וְעֲבֹדַת מִשְׁאָה
בְּאֶהֱל מוֹעֵד: מִבֶּר תְּלָתִין שָׁנִין וּלְעֵילָא. וְעַד בֶּר חֲמִשִּׁין שָׁנִין.
כָּל דְּאָתִי. לְמַפְלַח פּוּלְחָן פּוּלְחָנָא. וּפּוּלְחָן מִטּוּל בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא:
מִח וְיִהְיוּ פְּקֻדֵיהֶם שְׁמֹנֶת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת
וּשְׁמֹנִים: וְהוּוּ מִנִּינִיהוֹן. תְּמַנְיָא אֲלָפִין. וְחֲמִשׁ מָאָה וְתַמְנִין:
מִט עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד אֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה אִישׁ
אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְעַל־מִשְׁאֹו וּפְקֻדָּיו אֲשֶׁר־צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: עַל מִימְרָא דִּי. מְנָא יְתָהוֹן בִּידָא דְּמֹשֶׁה.

— רס"י —

צוה ה' את משה. ואותן הפקודים היו
במצוה מבן שלשים שנה ועד בן חמשים
שנה:

מ) עבדת עבדה. הוא השיר במצולתים
וכנורות. שהיא עבודה לעבודה אחרת:
ועבודת משא. כמשמעו: מט ופקדיו אשר

שמר המור (מט) איש איש. המנהג להפריד ביניהם.

גִּבֹר גִּבֹר. על פולחניה ועל מטוליה.

ומנינהי דפקיד יי ית משה: פ

פ ספרי תימן בספרי (שלישי) ה וידבר

יהוה אל-משה לאמר: ומליל

יי עם משה למימר: ב צו את-בני

ישראל וישלחו מן-המחנה

כל-צרוע וכל-זב וכל

טמא לנפש: פקיד ית בני ישראל.

וישלחו מן משריתא. כל דסגיר וכל דדאיב. וכל דמסאב לטמי

נפשא: ג מזכר עד-נקבה תשלחו אל-מחונ

למחנה תשלחום ולא יטמאו את-מחניהם

אשר אני שכן בתוכם: מדכר עד נוקבא תשלחון. למברא

למשריתא תשלחוננון. ולא יסאבון ית משריתחון. דשכינתי שריא

ביניהון: ד ויעשו-כן בני ישראל וישלחו אותם

אל-מחונ למחנה כאשר דבר יהוה אל-משה

רס"י

ישראל. הצרוע נשתלח חוץ לכלן, הוב
מתר במחנה ישראל ומשלח מן השתים,
וטמא לנפש מתר אף בשללויה ואינו משלח
אלא משלשכינה, וכל זה דרשו רבותינו
מן המקראות במסכת פסחים (סז): טמא
לנפש. דמסאב לטמי נפשא דאנשא. אומר
אני שהוא לשון עצמות אדם בלשון ארמי,
והרבה יש בבראשית רבה אדרינוס שחיק
טמא, שחיק עצמות:

ה צו את בני ישראל וגוי. פרשה זו
נאמרה ביום שהוקם המשכן, ושמנה
פרשיות נאמרו בו ביום, כדאיתא במסכת
גיטין בפרק הנזקין (ס, ב): וישלחו מן
המחנה. שלש מחנות היו שם בשעת הניתן,
תוף הקלעים היא מחנה שכינה, חנית הלויים
סביב כמו שפורש בפרשת במדבר סיני
היא מחנה לוייה, ומשם ועד סוף מחנה
הדגלים לכל ארבע הרוחות היא מחנה

תפסיר רס"ג

בֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְעִבְדוּ בֵּן
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְשָׁלְחוּ יְתֵהוֹן. לְמַפְרָא
 לְמִשְׁרִיתָא. כְּמָא דְמַלִּיל יי עִם מֹשֶׁה. בֵּן
 עִבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פּ וַיְדַבֵּר
 יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמַלִּיל
 יי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי: דְּדַבֵּר אֶל-
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אוֹ-אִשָּׁה
 כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל-חַטָּאת הָאֲדָם
 לְמַעַל מֵעַל בִּיהוָה וְאִשְׁמָה

כִּי אֲרַג אֲלַעֲסֶכֶר. כְּמָא אָמַר
 אֱלֹהֵי מוֹסִי. כְּדִיאֵךְ צָנְעוּ בְּנֵי
 אִסְרָאֵל: (ה) תִּים כָּלִם אֱלֹהֵי
 מוֹסִי תַכְלִימָא: (ו) קָל לְבַנֵּי
 אִסְרָאֵל. אִי רָגַל אוֹ אִמְרָא.
 יַצְנַע שִׁימָא מִן כִּטְאִימָא אֲלֵנָאס.
 לִינְכַת' נַכְתָּא בְּאֱלֹהֵי. פְּאֲתִים:
 (ז) תִּים יָקָר בְּכִשְׁיִיתָה אֲלֵדִי
 צָנַעְהָא. פְּלִרְד אֲלֵצִילָאמָה
 בְּרֵאֲסָהָא. וַיִּזִּיד עֲלֵיהָ
 כִּימְסָהָא. וַיְדַפְעָהָ אֲלֵי מִן
 צִלְמָה: (ח) וְאֵן לִם יִכּוֹן

הַנֶּפֶשׁ הַהוּא: מַלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. גְּבַר אוֹ אֲתָא. אָרִי יַעֲבֹדוּן
 מִכָּל חוֹבֵי אֲנָשָׁא. לְשִׁקְרָא שִׁקְרָא קָדָם יי. וַיְחֹב אֲנָשָׁא הַהוּא:
 וְהִתְוֹדוּ אֶת-חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהָשִׁיב אֶת-
 אֲשָׁמוֹ בְּרֵאשׁוֹ וַחֲמִישְׁתּוֹ יִסַּף עֲלָיו וְנָתַן לְאִשְׁר
 אֲשֶׁם לוֹ: וַיִּוְדוּן. יֵת חוֹבֵיהוֹן דְּעִבְדוּ. וַיְתִיב יֵת חוֹבְתֵיהָ בְּרִישִׁיָה.
 וְחוֹמְשִׁיָה יוֹסִיף עֲלוֹהֵי. וַיִּתִּינֵן. לְדַחֲיִיב לֵיה: ח וְאִם-אֵין לְאִישׁ

— רס"י —

לְמַד שְׂאִינּוּ חֵיב חוֹמֵשׁ וְאֲשֶׁם עַל פִּי עֲדִים
 עַד שְׁיֹוֹדָה בְּדַבְּרָא. וְהַשְׁנִי עַל גֹּזֵל הִגֵּר שְׁהוּא
 נִתּוֹן לְכַהֲנִים: ז אֶת אֲשָׁמוֹ בְּרֵאשׁוֹ. הוּא
 הִקְרָן שְׁנֹשְׁבַע עֲלָיו: לְאִשְׁר אֲשֶׁם לוֹ. לְמִי
 שְׁנִתְחִיב לוֹ: ח וְאִם אֵין לְאִישׁ גֹּזֵל. שְׁמַת

וְלְמַעַל מֵעַל בַּהּ. הָרִי חוֹר וְכַתֵּב כְּאֵן
 פְּרִשְׁת גּוֹזֵל וְנֹשְׁבַע עַל שִׁקְרָא. הִיא הָאֲמוֹרָה
 בְּפִרְשַׁת וַיִּקְרָא (כ), (כ) וּמַעֲלָה מֵעַל בַּה'
 וְכַחֵשׁ בְּעַמִּיתוֹ וַיְגִי, וְנִשְׁנִית כְּאֵן בְּשִׁבִיל שְׁנֵי
 דְּבָרִים שְׁנִתְחִיבְשׁוּ בַּהּ הָאֲחָדָה שְׁכַתֵּב וְהִתְוֹדוּ.

וְזֶלֶק הַדְּקֻדּוֹק: וְחֲמִישְׁתּוֹ. בְּנוֹחַ כִּי הִיוּ דְּתַמּוֹרֵת הַדְּגֵשׁ אֲשֶׁר בַּחֲמִשָּׁה וְהוּא מוֹרָה עַל חֵלֶק
 אֶחָד מִחֲמִשָּׁה (מִהַר"ם): לְאִשְׁר אֲשֶׁם לוֹ. תִּיבַת אֲשֶׁם מִלְרַע:

שִׁמּוֹ הַמְּוֹרָד (ו) אִישׁ אוֹ-אִשָּׁה. הַמְּנַהֵג לְהַפְרִיד בֵּין אוֹ לְאִשָּׁה.

גַּאֵל לְהָשִׁיב הָאֲשָׁם אֵלָיו
הָאֲשָׁם הַמוֹשֵׁב לִיהוּה
לִפְהֶן מִלְּבַד אֵיל הַכַּפּוּרִים
אֲשֶׁר יִכְפֹּר-בּוֹ עָלָיו: וְאִם לִית
לְגוֹבְרָא פְּרִיק. לְאֶתְבָּא חוֹבְתָא לִיה.
חוֹבְתָא. דְּמַתִּיב קָדָם יי לְכַהֲנָא. בְּר.
מְדַכְר כְּפוּרִיא. דִּיכְפֹר בֵּיה עֲלוּהִי:
וְכָל-תְּרוּמָה לְכָל-קֹדְשֵׁי

תפסיר דס"ג
 לאלמ'צ'לום ולי. לתרד
 אל'צ'לאמה אלמרד'ודה ללה
 ודי לאלאמאם. סוא כבש
 אלג'פראן. אלד'י יסתג'פר
 בה ענה: ט) וכל רפיעה.
 מן גמיע אקד'אס בני
 אסראיל פלאי אמאם דפעהא
 כאנת לה: י) וכל אמר יפון
 לה אמר אקד'אסה. לאי
 אמאם דפעהא כאנת לה:

בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-יִקְרִיבוּ לִפְהֶן לֹו יִהְיֶה: וְכָל
אֶפְרָשׁוּתָא. לְכָל קוֹדְשֵׁיא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. דִּיקְרָבוּן לְכַהֲנָא דִּילִיָּה יְהִי:
וְאִישׁ אֶת-קֹדְשֵׁיו לֹו יִהְיֶה אִישׁ אֲשֶׁר-יִתֵּן
לִפְהֶן לֹו יִהְיֶה: וְגִבֵּר יֵת מַעֲשֵׂר קוֹדְשׁוֹהִי דִּילִיָּה יְהִי. גִּבֵּר.

— רש"י —

בהם תביא בית ה' אלהיך, (שמות כג, ט).
 ואיני יודע מה יעשה בהם, תלמוד לומר
 לפהן לו יהיה, בא הכתוב ולמד על
 הכפורים שיהיו נתנין לפהן: **וְאִישׁ אֶת**
קֹדְשֵׁיו לֹו יִהְיֶה. לפי שנאמרו מתנות כהנה
 ולויה יכול יבואו ויטלו ב'זרוע, תלמוד לומר
 ואיש את קדשיו לו יהיה, יהיה מגיד שטובת
 הנאתן לבעלים, ועוד מדרשים הרבה דרשו
 בו בספרי. ומדרש אגדה ואיש את קדשיו לו
 יהיה מי שמעבב מעשרותיו ואינו נותן, לו
 יהיו המעשרות, סוף שאין שדהו עושה אלא
 אחד מעשרה שהיתה למודה לעשות:
אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לִפְהֶן. מתנות הראויות לו:
 לו יהיה. ממון הרבה:

התובע שהשביעו, ואין לו יורשים: **לְהָשִׁיב**
הָאֲשָׁם אֵלָיו. כשנמלק זה להתודות על
 עונו. ואמרו רבותינו וכי יש לך אדם
 בישראל שאין לו גואלים או בן או אח או
 שאר בשר הקרוב ממשפחת אביו למעלה
 עד יעקב, אלא זה הגר שמת ואין לו יורשים:
הָאֲשָׁם הַמוֹשֵׁב. זה הקרן והחומש:
לֹה לִפְהֶן. קנאו השם ונתנו לפהן שבאותו
 משמר: **מִלְּבַד אֵיל הַכַּפּוּרִים.** האמור
 בויקרא (ויקרא כ, כ) שהוא צריך להביא:
 ט) וכל תרומה וגי. אמר רבי ישמעאל וכי
 תרומה מקריבין לפהן, והלא הוא המחוור
 אחריה לבית הגרנות. ומה תלמוד לומר
 אשר יקריבו לפהן, אלו הכפורים, שנאמר

שמו דמור (ט) וכל-תרומה. המנהג להטעים הכ"ף.

תפסיר רס"ג

יא) ת'ם כלם אללה מוסי
תכלימא: יב) מר בני אסראיל.
וקל להם. אי רגל תאדת זוגתה.
פכיאנתה כיאנה: יג) באן
ציאגעהא רגל מצאגעה
אנסאל. וג'פי ד'אלך ען זוגתה.
ואנסתרת ויהי נגסה. ושאדה
ליס עליהא. ויהי לם תקרה:

דיתין לכהנא דיליה יהי: פ (רביעי)

אל-משה לאמר: ומליל יי עם
משה למימר: דבר אל-בני
ישראל ואמרת אליהם איש
איש כי-תשטה אשתו

ומעלה בו מעל: מליל עם בני ישראל. ותימר להון. גבר גבר
ארי תסטי אתתיה. ותשקר ביה שקר: יג) ושכב איש אתה
שכבת-זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא
נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: וישכוב
גבר יתה שכבת זרעא. ויהי מכוסא מעיני בעלה.
ומטמרא והיא מסאבא. וסהיד לית בה. והיא לא אתאחדת:

— רס"י —

לבך (סס ז, כס): ומעלה בו מעל. ומחו
המעל, ושכב איש אותה: יג) ושכב איש.
פרט לקטן ומי שאינו איש: אתה שכבת
זרע. שכבתה פוסלת אותה, ואין שכבת
אחותה פוסלת אותה כמעשה בשתי אחיות
שהיו דומות זו לזו: ונעלם מעיני אישה.
פרט לסומא הא אם הנה רואה ומעמדם
[ומעלים] אין הפנים בודקין אותה: ונסתרה.
שיעור שתראה לטמאת ביאה: ועד אין בה.
הא אם יש בה אפלו עד אחד שאמר נטמאת
לא היתה שותה: ועד אין בה. לטמאה אבל
יש עדים לסתירה: נתפשה. נאנסה כמו

יג) איש איש כי תשטה אשתו. מה בתיב
למעלה מן הענין ואיש את קדשיו לו יהיו.
אם אתה מעכב מתנות הכהן, חייך
שתצטרף לבא אצלו להביא לו את הסוטה:
איש איש. ללמדך שמועלת בשתים, באיש
מלחמה שלמעלה ואישה מלמטה:
כי תשטה אשתו. שנו רבותינו אין
המנאפין נואפין עד שתכנס בהן רוח שטות.
דכתיב כי תשטה, וכתוב בו נואף אשה חסר
לב (משל ו, ג). ופשוטו שלמקרא כי תשטה.
תט מדרכי צניעות ותחשד בעיניו, כמו שטה
מעליו ועבר (סס ז, טו), אל ישט אל דרכיה

וזלק הדקדוק: יג) שכבת זרע. כל זרע דקרי, מלעיל (מהר"ב):

שמך המור (י) איש איש המנהג להפריד ביניהם.

תפסיד רס"ג

(יד) וכִּסֵּר בַּבֶּאֱלֹהִים רָאִי גִירָה. פְּגִיאר עֲלֵיהָא וְהִי נִגְסָה. או גִיר נִגְסָה: טו) פְּלִיאַת דְּאֵלֶךְ אֶלְדָּגֶל בְּזוּגְתָה אֵלִי אֱלֹאֲמֵאם. וְיֵאֲתִי בְּקִרְבָּאֲנֵהָ מֵעָהָ. עֶשֶׂר וַיִּבֶה מִן דְּקִין אֶלְשְׁעִיר. לֹא יִצַּב עֲלֶיהָ דְהֵנָּא. וְלֹא יִגְעַל עֲלֶיהָ לְבִאֲנָא. לְאֵנָה קִרְבָּאן אֶלְגִּירָה. קִרְבָּאן אֶלְדָּכֶר יִדְכֶר בְּאֶלְדָּנוּב: טז) וַיִּקְדַּמְהָא אֱלֹאֲמֵאם.

וְעֵבֶר עָלָיו רוּחַ-קְנָאָה וְקָנָא אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהוּא נִטְמָאָה אוֹ-עֵבֶר עָלָיו רוּחַ-קְנָאָה וְקָנָא אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהִיא לֹא נִטְמָאָה: וַיַּעֲבֵר עֲלוֹהִי רוּחַ קְנָאָה. וַיִּקְנֵי יָת אֶתְתִּיהָ וְהִיא מְסֻאָבָא. אוֹ עֵבֶר עֲלוֹהִי רוּחַ קְנָאָה וְקָנֵי יָת אֶתְתִּיהָ. וְהִיא לֹא מְסֻאָבָא: וְהִבִּיא הָאִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ

אֶל-הַכֹּהֵן וְהִבִּיא אֶת-קִרְבָּנָה עָלֶיהָ עֲשִׂירַת הָאִיפָה קֶמַח שְׁעָרִים לֹא-יִצֵּק עָלָיו שֶׁמֶן וְלֹא-יִתֵּן עָלָיו לִבְנָה כִּי-מִנְחַת קְנָאָתָה הוּא מִנְחַת זָכָרוֹן מִזְכֹּרֶת עֹוֹן: וַיִּיתֵי גּוֹבְרָא יָת אֶתְתִּיהָ לְוֹת כְּהֵנָּא. וַיִּיתֵי יָת קִוְרְבָּנָה עֲלֶיהָ. חֵד מִן עֲשָׂרָא בַתְּלַת סָאִין קֶמַח שְׁעָרִין. לֹא יִרִיק עֲלוֹהִי מִשְׁחָא. וְלֹא יִתֵּין עֲלוֹהִי לְבוֹנְתָא. אֲרִי מִנְחַת קְנָאָתָא הוּא. מִנְחַת דּוֹכְרָנָא מִדְּכֶרֶת חוֹבִין: וְהִקְרִיב אֶתְהָ הַכֹּהֵן

— רס"י —

וְקִרְבָּנָה מֵאֵכֶל בְּהֵמָה: לֹא יִצֵּק עָלָיו שֶׁמֶן. שְׁלֹא יְהִי קִרְבָּנָה מִהֲדָר, שֶׁהַשֶּׁמֶן קְרוּי אוֹר וְהִיא עֲשֻׁתָּה בַחֲשֵׁךְ: וְלֹא יִתֵּן עָלָיו לִבְנָה. שֶׁהָאֲמָהוֹת נִקְרְאוֹת לְבוֹנָה, שְׁנֹאֲמֵר וְאֵל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה (ש"ס ז, ו), וְהִיא פְּרִשָׁה מִדְּרַכֵּיהֶן: כִּי מִנְחַת קְנָאָתָה הוּא. הַקֶּמַח הַזֶּה, קֶמַח לְשׁוֹן זָכָר: מִנְחַת קְנָאָתָה. מֵעוֹרֶרֶת עֲלֶיהָ שְׁתֵּי קְנָאוֹת, קְנָאָתָה הַמְּקוּם

וְתַפְשָׁה וְשָׁכַב עִמָּה (דְּכָרִים כג, כח): יד וְעֵבֶר עָלָיו. קוֹדֵם לְסִתִּירָה: רוּחַ קְנָאָה וְקָנָא. פְּרָשׁוֹ רְבוּתֵינוּ לְשׁוֹן הַתְּרָאָה, שֶׁמִּתְרָה בָּהּ אֶל תְּסִתְרֵי עִם אִישׁ פְּלוּנִי: וְהִיא נִטְמָאָה אוֹ עֵבֶר עָלָיו וְגוֹי. כְּלוּמֵר הוּא הַתְּרָה בָּהּ וְעֵבֶרָה עַל הַתְּרָאָתוֹ, וְאִין יְדוּעַ אִם נִטְמָאָה אִם לֹא: טו קֶמַח. שְׁלֹא יְהִי מִסֵּלֶת: שְׁעָרִים. וְלֹא חֲסִים, הִיא עֲשֻׁתָּה מֵעֲשָׂה בְּהֵמָה

תפסיר רס"ג

וְהֵעֵמְדָהּ לְפָנַי יְהוָה: וַיִּקְרִיב

יְתֵהּ כַּהֵנָּה. וַיִּקְיַמְנָהּ קִדְּם יי: וְלָקַח

הַכֹּהֵן מִיָּם קְדוֹשִׁים בְּכָל־י-

חֲרָשׁ וּמִן־הָעֶפְרָא אֲשֶׁר יִהְיֶה

בְּקִרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן

וְנָתַן אֶל־הַמִּיָּם: וַיִּסַּב כַּהֵנָּה. מִי

כִּיּוֹר בְּמִן דְּחֶסֶף. וּמִן עֶפְרָא. דִּיהִי

בְּאִיסוּדֵי מִשְׁכָּנָהּ. יִסַּב כַּהֵנָּה וַיִּתֵּן לְמִיָּא:

וְהֵעֵמִיד הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה לְפָנַי יְהוָה

וּפָרַע אֶת־רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל־כַּפֶּיהָ אֶת

מִנְחַת הַזִּבְרוֹן מִנְחַת קִנְיָתָהּ הִוא וּבִיד הַכֹּהֵן

יִהְיוּ מִי הַמָּרִים הַמְּאָרְרִים: וַיִּקִּים כַּהֵנָּה יָת אֶתְתָּא קִדְּם

יי. וּפָרַע יָת רִישָׁא דְאֶתְתָּא. וַיִּתֵּן עַל יְדֵהָ. יָת מִנְחַת דְּכִרְנָה. מִנְחַת

קִנְיָתָהּ הִיא. וּבִידָא דְכַהֵנָּה יְהוֹן. מִיָּא מְרִירִיָּא מְלֻטְטִיָּא:

— כס"י —

שגלוי הראש גנאי להן: לפני ה'. בשער
נקנור, הוא שער העזרה המזרחי, דרך כל
הנכנסים: ונתן על כפיה. ליגעה אולי
תטרף דעתה ותודה, ולא ימחה שם המיוחד
על המים: המרים. על שם סופן שהם
מרים לה: המאָרְרִים. המחסרים אותה מן
העולם, לשון סלון ממאיר (יחזקאל כח, כז).
ולא יתכן לפרש מים ארורים, שהרי
קדושים הן, ולא ארורים כתב הכתוב.
אלא מאָרְרִים את אחרים. ואף אַנְקְלוֹס לא
תרגם ליטיא, אלא מְלֻטְטִיָּא שמראות קללה
בגופה שלזו:

ויוקפהא בין ידי אללה:
(ז) ויאכיד' אלאמאם. מן
אלמא אלמקדס פי אניה' כ'זף.
ומן אלתראב. אלד'י יפון פי
ערצה' אלמסכן. יאכיד'
אלאמאם וילקי פי אלמא:
(ח) ויוקפהא בין ידי אללה.
ויכשף ראסהא. ויגעל עלי
ידהא. קרבאן אלד'כר
קרבאן אלג'ירה. ולימסך פי
ידה אלמא אלמר אללאען:

וקנאת הבעל: ימימים קדושים. שקדשו
בפיו, לפי שנעשה מנחשת מראות
הצובאות. וזו פרשה מדרכיהן שהיו נבעלות
לבעליהן במצרים תחת התפוח, וזו קלקלה
לאחר, תבדק בו: בכלי חרש. היא השקתה
את הנואף זין משבח בכוסות משבחים,
לפיכך תשתה מים המרים במקדה בזויה
שלחרש: ים והעמיד הכהן וגו'. והלא כבר
נאמר והעמידה לפני ה' אלא מסייעין היו
אותה ממקום למקום כדי ליגעה ותטרף
דעתה ותודה: ופרע. סתר את קליעת
שערה כדי לבותה, מפאן לבנות ישראל

תפסיר רס"ג

יט) ויחלפהא ויקול להא. אן כאן לם יציאגעד רגל. ולם תחידי אלי נגאסה גיר זוגד. פאברי מן הדיא אלמא אלמד אללאען: כ) ואן כנת חדת. אלי גיר זוגד ותנגסת בה. וגעל גירה מצ'אגעתה פיד: כא) ויחלפהא עלי ד'אלד ימין אלחרג. ויקול אלמאם להא. יגעלד אללה. מסבה וימינא פי מא בין קומד. במא יגעל אללה ורכד סאקטא. ובטנד וארמא:

וְהִשְׁבִּיעַ אֶתְּהָ הַכֹּהֵן
וְאָמַר אֶל-הָאִשָּׁה אִם-לֹא
שָׁכַב אִישׁ אִתְּךָ וְאִם-לֹא
שָׁטִית טְמֵאָה תַּחַת אִישׁךָ
הַנָּקִי מִמִּי הַמָּרִים
הַמְּאָרְרִים הָאֵלֶּה: וְיֹמִי יָתֶה
כֶּהֱנֵא. וְיִימַר לְאֵתְתָא אִם לֹא שָׁכִיב גְּבַר
יָתֶיךָ. וְאִם לֹא סָטִית. לְאִסְתָּאבָא בְּר
מִבְּעֵלֶיךָ. הוּי זַכָּאָה. מִמִּיא. מְרִירִיא

מְלִטְטִיא הָאֵלִין: ב וְאֵת כִּי שָׁטִית תַּחַת אִישׁךָ וְכִי
נְטֵמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ בְּךָ אֶת-שְׁכִבְתּוֹ מִבְּלַעְדֵי
אִישׁךָ: וְאֵת. אָרִי סָטִית. בְּר מִבְּעֵלֶיךָ וְאָרִי אִסְתָּאבַת. וַיֵּהב גְּבַר
בִּיד יָת שְׁכִבְתִּיהָ. בְּר מִבְּעֵלֶיךָ: כא וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת-
הָאִשָּׁה בְּשִׁבְעַת הָאֵלֶּה וְאָמַר הַכֹּהֵן לְאִשָּׁה
יִתֵּן יְהוָה אוֹתְךָ לְאֵלֶּה וְלִשְׁבַּעַה בְּתוֹךְ עִמְךָ
בְּתַת יְהוָה אֶת-יֶרֶכְךָ נִפְלֹת וְאֶת-בִּטְנְךָ צָבָה:

— רס"י —

שיהיו הכל נשבעין ביה לא יארע לי כדרך שארע לפלונית וכן הוא אומר והנחתם שמכם לשבועה לבחירי (ישעיכ סכ, טו), שהצדיקים נשבעים בפרענותן שלרשעים, וכן לענין הברכה ונברכו וגוי (בראש' יב, ג) בך יברך ישראל לאמר (בראש' מט, כ): את ירכך. בקללה הקדים בך לבטן לפי שבה התחילה בעברה תחלה: צבה. כתרגומו נפוחה:

יט והשביע אותה וגוי. ומזה היא השבועה אם לא שכב הנקי הא אם שכב הנקי [לא תנקי] שמכלל לאו אתה שומע הן אלא שמצוה לפתוח בדיני נפשות תחלה לזכות: כ ואת כי שטית. כי משמש בלשון אם: כא בשבעת האלה. שבועה שלקללה: יתן ה' אותך לאלה. שיהיו הכל מקללין ביה ובואך כדרך שבא לפלונית: ולשבועה.

תפסיר רס"ג

וַיֹּמַר כֹּהֲנָא ית אַתְתָּא בְּמוֹמְתָא דְלוֹטָא.
וַיִּמַר כֹּהֲנָא לְאַתְתָּא. יתִין יי יתִיד. ללוֹט
וּלְמוֹמֵי בְּגוֹ עַמִּיד. בְּדִיתִין יי ית ירְפִיד
מְסִיאָ. וַיִּת מְעַכֵּי נְפִיחִין: כבּ וּבָאוּ
הַמַּיִם הַמְּאָרְרִים הָאֵלֶּה
בַּמַּעֲיָד לַעֲבֹת בְּטֵן וּלְנִפִיל
יֵרֶךְ וְאִמְרָה הָאִשָּׁה אֲמֵן |

(כב) וְדִ'אֵלֶךְ. אִדְרִיא צַאר הַדִּיא
אֵלְמִיא אֵלְלֵאעֵן אֵלִי אֲמַעְאֵד.
פִּירִם אֵלְבִטֵן וַיִּסְקֵט אֵלְוֹרֵד.
וַתְּקוּל אֵלְאִמְרָאָה אֲמִין אֲמִין:
(כג) וַיִּכְתֵּב אֵלְאִמְאָם. הַדִּיא
אֵלְלֵעֲנֵאָת פִּי כְּתֵאב. וַיִּמְחִיה פִּי
אֵלְמִיא אֵלְמִיא: כַּד) וַיִּסְקִיהָ
אֵלְמִיא אֵלְמִיא אֵלְלֵאעֵן. וַיִּסְתַּחֲלִל

אֲמֵן: וַיִּיעֲלוּן. מִיָּא מְלִטְטִיא הָאֵלִין בְּמַעֲכֵי. לְאַפְחָא מְעִין
וּלְאִמְסָאָה יֵרֶךְ. וַתִּימַר אַתְתָּא אֲמֵן אֲמֵן: כבּ וּכְתַב
אֶת-הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר וּמַחֵה אֶל-מֵי
הַמָּרִים: וַיִּכְתֹּב. ית לוֹטִיא הָאֵלִין. כֹּהֲנָא בְּסַפְרָא. וַיִּמְחֹק לְמִיָּא
מְרִירִיא: כַּד וְהִשְׁקָה אֶת-הָאִשָּׁה אֶת-מֵי הַמָּרִים
הַמְּאָרְרִים וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְּאָרְרִים לְמָרִים:

— רס"י —

כבּ לַעֲבֹת בְּטֵן. כְּמוֹ לְהַעֲבֹת בְּטֵן, זָהוּ
שְׂמוּשׁ פִּתְחַ שְׁהַלְמִ"ד נְקוּדָה בּוּ, וְכֵן לְנַחֲוֹתֵם
הַדֶּרֶךְ (שְׂמוֹת יג, כב), לְרֵאוֹתְכֶם בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר
תֵּלְכוּ בָּהּ (דְּבָרִים 6, לג), וְכֵן לְנִפִיל יֵרֶךְ לְהַנְפִיל
יֵרֶךְ, שְׁהַמִּים מְצַבִּים אֶת הַבְּטֵן וּמְפִילִים אֶת
הַיֵּרֶךְ: לַעֲבֹת בְּטֵן וּלְנִפִיל יֵרֶךְ. בְּטֵנוּ
וַיִּרְכּוּ שְׁלֹבְעֵל, אוֹ אִינוּ אֵלֶּא שְׁלֹבְעֵלֶת,
כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר אֶת יֵרֶכְךָ נוֹפֵלֶת וְאֶת בְּטֵנְךָ
צָבָה, הָרִי שְׁלֹבְעֵלֶת אֲמוֹר: אֲמֵן אֲמֵן.

זֶלֶק הַדְּקוּקָה: כבּ בְּמַעֲיָד. הַבִּי"ת בְּגַעֲיָא: כַּד וְהִשְׁקָה אֶת הָאִשָּׁה ... הַמַּיִם הַמְּאָרְרִים. כִּכֵּל
הַתִּיגָאן הַגַּעֲיָא תַחַת הָאֵלֶ"ף. וְאִ"כ נִשְׁאֵר הַפֶּתַח שֶׁתַּחַת הַה"א כְּאִשֶּׁר הוּא וַיְהִיָּה הַשּׁוֹא שְׁבַמ"ם
נַח. וְכֵן הַדִּין בַּחֲבֵרְתָּה דְלִקְמֵן בְּפִסּוּק וְהִשְׁקָה אֶת הַמַּיִם וּפְשׁוּט. וְכִ"כ מֵהַרִּי"ב תְּרִין גַּעֲיָא בְּאֵלְפִין
אֵלֶּא שְׁשֵׁם בְּסַפְרוֹ נִפְלַ שִׁיבוֹשׁ יַעו"ש וְמָה שְׁכַתְּבִיתִי לְךָ הוּא אִמֶּת עַפ"י הַסְּפָרִים הַמְּדוּקְדָּקִים
יִשְׁנִים:

תפסיר רס"ג

פיהא מרא: כה) ויאכיד'
אלאמאם מן ידהא. קרבאן
אלג'ירה. ויתרכה בין ידי אללה.
ויקדמה אלי' אלמד'בת:
כו) ויקבץ' מנהא אלאמאם
פיהא. ויקתרה עלי' אלמד'בת.
ובעד ד'אלך יסקיהא אלמא:
כו) פאד'י סקאהא אלמא. פאן

וַיִּשְׁקֵי יְתָ אֶתְתָּא. יְתָ מִיָּא מְרִירָא
מְלֻטְטִיָּא. וַיִּיעֲלוֹן בֵּהּ. מִיָּא מְלֻטְטִיָּא
לְלוֹט: כֹּה וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד
הָאִשָּׁה אֶת מִנְחַת הַקִּנְיָאֹת
וְהִנִּיף אֶת־הַמִּנְחָה לְפָנָי
יְהוָה וְהִקְרִיב אֶתְּהָ אֶל־

הַמִּזְבֵּחַ: וַיֹּסֵב כֹּהֵנָא מִיָּדָא דְאֶתְתָּא. יְתָ מִנְחַת קִנְיָאֹתָא. וַיִּרִים יְתָ
מִנְחַתָּא קְדָם יְיָ. וַיִּקְרִיב יְתָ לְמִדְבַּחָא: כֹּה וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִן־
הַמִּנְחָה אֶת־אֲזִכְרֹתֶיהָ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ וְאַחַר
יִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־הַמַּיִם: וַיִּקְמוֹץ כֹּהֵנָא מִן מִנְחַתָּא
יְתָ אֲדֻכְרֹתֶיהָ. וַיִּסַּק לְמִדְבַּחָא. וּבִתֵּר כֹּהֵן יְתָ אֶתְתָּא יְתָ מִיָּא:
כֹּה וְהִשְׁקָה אֶת־הַמַּיִם וְהִיתָה אִם־נִטְמָאָה וְתִמְעַל

— רס"י —

וַיִּרָא לְפִי שְׁחָן הַתְּחִילוֹ בְּעֵבְרָה תְּחִלָּה. שְׁלַמְזִבְחַ קוֹדֵם קְמִיצָה כֹּהֵן בְּשָׂאֵר מְנוּחֹת:
לְפִיכֹף הַתְּחִילָה מִתְּחִילָה הַפְּרָעֵנוּת: לְמַרְיָם. כֹּה אֲזִכְרֹתֶיהָ. הוּא הַקּוֹמֵץ. שְׁעַל יְדֵי הַקְּטִירָתוֹ
לְהִיוֹת לָהּ רָעִים וּמְרִים: כֹּה וְהִנִּיף. מוֹלִיף. הַמִּנְחָה בָּאָה לְזִכְרוֹן לְגִבוּת: כֹּה וְהִשְׁקָה אֶת
וּמְבִיא מַעֲלָה וּמוֹרִיד, וְאִף הִיא מְנִיפָה עִמּוֹ הַמַּיִם. לְרַבּוֹת שְׂאֵם אֲמָרָה אִינִי שׁוֹתָה
שִׁידָה לְמַעֲלָה מִיָּדוֹ שְׁלִכְהֵן: וְהִקְרִיב אֶתְהָ. לְאַחַר שְׁנַמְחָקָה מִגְּלָה. מְעַרְעֵרִין אֶתְהָ
זוֹ הִיא הַגְּשֵׁתָה בְּקֶרֶן דְּרוֹמִית מִעֵרְבִית וּמְשַׁקֵּין אֶתְהָ בְּעַל בְּרָחֹה, אֵלָּא אִם כֹּה אֲמָרָה

זֶלֶק הַרְקָדוֹק: כֹּה וְהִשְׁקָה אֶת הַמַּיִם וּגו' עַד וּבָאוּ בֵּה הַמַּיִם הַמְּאָרְרִים. הַשּׁוֹא שְׁבַמ"ם נַח
עֵינִן לְעִיל מַה שְׁכַתְּבֵנוּ שֵׁם בְּפִסּוּק וְהִשְׁקָה אֶת הָאִשָּׁה. וז"ל מִהַר"ב, קָאֵלוּ פִי מִקְּאֵלָה' אֵלֵאֲלַחֲאֵן
פִי אִפְנָאֵן אֲלִשׁוּא קֵד יִשְׁכַּל פִי מוֹאֲצֵעַ עֲלֵי' אֲלַקָּאֵר הֵל הוּא מִתְּחַרֵּךְ אִם הוּא סַאכֵן וְקֵד תִּקְדָם אֲלַקוּל
פִי אֵן מַא כַּאֵן מִן אֲלַכְלָאֵם פִי עַדֵד חֲרוּפָהָא כְּמִסָּה לֹא אֲזִיד פִּאֵן אֵל שׁוּא יִכּוֹן מִתְּחַרֵּךְ נַחוּ הַמִּסְכֵן
תְּרוּמָה הַמְדַבֵּר. מַא כְּלָא מוֹצֵעַ וְאַחַד וְהוּא הַמְשַׁגֵּעַ הַזֶּה וְאַלְסַבֵּב פִי אֲנָהָא לִם תְּתַחַרֵּךְ אֵן לִים פִי
אֵלָה' אֵתְקִיל וְלוֹ תִקְלַת אֵלָה' אֵתְחַרְכַת אֲלִשׁוּא. וְאַמַּא מַא יִזִיד עֲלֵי' כְּמִסָּה חֲרוּף מִן אֲלַכְלָאֵם
אֲלֵי אֲוֹלָהָא ה"א וּמ"ם פִּאֲלִשְׁרַט פִי דְאֵלְךְ אֵן כַּאֵן אֲלַלְחֵן עֲלֵי' אֲלַחֲרַף אֲלַכְאֵתֵם וּמַא זָאֵד כַּאֵן
אֲלִשׁוּא סַאכֵן נַחוּ הַמְאָרְרִים הַמְדַבְרִים הַמְצַפְצָפִים אֵלָּא סוּא אַרְבַּע כְּרַג מִן דְאֵלְךְ מִתְּלַ הַמְבַקְשִׁים
הַמְצוֹרְעִים וְנַחוּמָא וְאַדָּא כַּאֵן אֲלַלְחֵן עֲלֵי' אֲלַחֲרַף אֲלַרְאֲבַע כַּאֵן אֲלִשׁוּא מִתְּחַרֵּךְ מִתְּלַ הַמְחַכִּים
הַמְגִידִים וְנַחוּמָא. [תְּרַגּוּם. אֲמַרוּ בְּמִאֲמַר הַטַּעֲמִים בְּחִילוּקֵי הַשּׁוּא, יֵשׁ מְקוּמוֹת שְׁהַקּוּרָא

תפסיר רס"ג

מֵעַל בְּאִשָּׁה וּבְאוֹ בְּהֵ
הַמַּיִם הַמְּאָרְרִים לְמַרְיָם
וַיַּעֲבֹדָהּ בְּטָנָה וְנִפְלְאָה יִרְכָּהּ
וְהִיתָה הָאִשָּׁה לְאֵלֶּהָ

בְּקָרְבַּ עֲמָהּ: וַיִּשְׁקִינָה יָת מִיָּא.
וּתְהִי אִם אֶסְתָּאֲבַת וְשִׁקְרַת שִׁקְרָה
בְּבַעֲלָהּ. וַיִּיעֲלוֹן בְּהָ. מִיָּא מְלֻטְטִיָּא לְלוֹטָה.

וַיִּפְחוּן מְעָהָ. וְתַתְּמָסִי יִרְכָּהּ. וְתְהִי אֶתְתָּא. לְלוֹטָה בְּגוֹ עֲמָה:
כֹּה וְאִם-לֹא נִטְמָאָה הָאִשָּׁה וְטָהֲרָה הוּא וְנִקְתָּה

וְנִזְרְעָה זֶרַע: וְאִם לֹא אֶסְתָּאֲבַת אֶתְתָּא. וְדִכְיָא הִיא. וְתַפּוֹק

זָבָאָה וְתַעֲדִי עֲדוּי: כֹּס זֹאת תֹּוֹרַת הַקְּנָאָה אֲשֶׁר

תִּשְׁטָה אִשָּׁה תַּחַת אִשָּׁה וְנִטְמָאָה: דָּא אֹרִיתָא

דְּקִנְאָתָא. דְּתַסְטִי אֶתְתָּא. בְּרַ מִבְּעֵלָהּ וְתַסְתָּאֲב: לֹא אִשׁ

— רס"י —

הָאִשָּׁה. בְּסִתְיָרָה זֹ: וְטָהֲרָה הִיא. מִמְּקוֹם
אַחַר: וְנִקְתָּהּ. מִמַּיִם הַמְּאָרְרִים, וְלֹא עוֹד
אֵלֶּה וְנִזְרְעָה זֶרַע, אִם הִיְתָה יוֹלְדָת בְּצַעַר
תֵּלֵד בְּרוּחַ, אִם הִיְתָה יוֹלְדָת שְׁחוּרִים יוֹלְדָת
לְבָנִים: לֹא אִשׁ. כְּמוֹ אוֹ נוֹדַע (שְׁמוֹת כֹּה, לו),
כְּלוּמַר אִם אִשׁ קָנְאִי הוּא, לְכַף וְהַעֲמִיד
אֶת הָאִשָּׁה:

טְמָאָה אָנִי: וַיַּעֲבֹדָהּ בְּטָנָה וּגְוִי. אָף עַל פִּי
שִׁבְקָלְלָהּ הַזְּבִיר גֵּרָף תִּחְלָהּ, הַמַּיִם אֵין
בוֹדֵקִין אֵלֶּה דְרָף כְּנִיסְתָּן בְּהָ: וְהִיתָה
הָאִשָּׁה לְאֵלֶּהָ. כְּמוֹ שִׁפְרָשְׁתִּי שְׁהִיוּ הַכֹּל
אֵלֶּין בְּהָ: בְּקָרְבַּ עֲמָהּ. הַפְּרָשׁ יֵשׁ בֵּין אָדָם
הַמְּתַנַּגֵּל בְּמִקּוֹם שְׁנֹכַר, לְאָדָם הַמְּתַנַּגֵּל
בְּמִקּוֹם שְׁאִינוּ נִכְר: כֹּס וְאִם לֹא נִטְמָאָה

זוֹלָק הַדְּקָדוֹק: מִתְקַשָּׁה אִם הוּא נַע אוֹ נַח. וְכִבְר קָדָם בּוּזָה הַדִּיבּוּר שְׁכַל הַתִּיבּוּת שְׁמַסְפֵּר
אוֹתוֹתֵיהֶן חֲמֵשׁ לֹא יוֹתֵר, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נַע. כְּמוֹ הַמְּסַכֵּן תְּרוּמָה (ישעיה מ' כ'), הַמְּדַבֵּר (בראשית מ"ה, י"ב),
מִלְבַּד מִקּוֹם אַחַד, וְהוּא הַמְּשַׁגֵּעַ הַזֶּה (מלכים ב' ט' י"א). וְהַסִּיבָה שְׁאִינָה מִתְנוּעַעַת, לְפִי שְׁאִין בְּה"א
גַּעֲיָא. וְאִם יִהְיֶה בְּה"א גַּעֲיָא, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נַע. אֲבָל כְּשִׁישׁ יוֹתֵר מִחֲמֵשׁ אוֹתוֹת בְּתִיבּוּת שְׁתַּחֲלַתֵּן
ה"א וּמ"ס, הַתְּנַאֲי בּוּזָה הוּא אִם תְּהִיָּה הַנְּגִינָה עַל הָאוֹת הָאֲחֵרוֹנָה אוֹ יוֹתֵר, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נַח כְּמוֹ
הַמְּאָרְרִים הַמְּדַבְּרִים הַמְּצַפְצָפִים. זוֹלְתֵי אַרְבַּע יֵצְאוּ מֵהַכֹּל כְּמוֹ הַמְּבַקְשִׁים הַמְּצַרְעִים וְדוּמִיָּהֵן.
וְאִם יִהְיֶה הַטַּעַם עַל הָאוֹת הַרְבִּיעִית, יִהְיֶה הַשּׁוֹא נַע כְּמוֹ הַמְּחַכִּים הַמְּנַדִּים וְדוּמִיָּהֵן עַכ"ל:

תפסיד רס"ג

(ל) או רגל יכ'טר בבאלה. ראוי ג'ירה פיג'אר עלי זוגתה. פליוקפהא בין ידי אללה. ויצנע ב'הא אל'אמאם. ג'מיע מא פי הד'א אלשריעה: לא) ח'תי יברו אלד'גל מן אל'וזר. ותלך אל'אמראה תחמל וז'רהא: ו א) ת'ם פלם אללה מוסי תפלימא: ב) מר בני אסראיל. וקל להם. אי רגל או אמראה. סוג' נד'רא נסך. ליתנסך לר'בה: ג) פמן אלכ'מר

אֲשֶׁר תֵּעָבֵר עָלָיו רוּחַ קִנְיָה וְקִנְיָה אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהֵעֵמִיד אֶת-הָאִשָּׁה לְפָנָי יִהְיֶה וְעָשָׂה לָּהּ הַכֹּהֵן אֶת כָּל-הַתּוֹרָה הַזֹּאת: או גְּבֵר. דתעבר עלוהי. רוח קנאה ויקני ית אתתיה. ויקים ית אתתא קדם יי. ויעביד לה פהנא. ית כל אוריתא הדא: ל^א ונקה האיש מעון

והאשה ההוא תשא את-עוניה: ויהי זכא גוברא

❁ רבועי בספרי תימן ❁

מחובין. ואתתא ההיא. תקביל ית חובה: פ

ו ידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה

למימר: ב דבר אל-בני ישראל ואמרת להם

איש או-אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר להזיר

ליהוה: מליל עם בני ישראל. ותימר להון. גבר או אתא. ארי

יפריש למדר נדר נזירו. למזר קדם יי: ג מיין ושכר יזיר

— רס"י —

סוטה בקלקולה זיר עצמו מן הזין שהוא מביא לידי ניאוף: נדר נזיר. אין נזירה בכל מקום אלא פרישה, אף כאן שפרש מן הזין: להזיר לה. להבדיל עצמו מן הזין לשם שמים: ג מיין ושכר. בתרגומו מחמר חדת ועתיק, שהזין משכר כשהוא ישן:

לא ונקה האיש מעון. אם בדקה המים אל ידאג לומר חבתי במיתתה, נקי הוא מן הענש. דבר אחר משישקנה תהיה אצלו בקהתר ונקה מעון, שהסוטה אסורה לבעלה: ו כ כי יפלא. לפה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה, לומר לך שכל הרואה

זולק הדקדוק: ל^א את כל-התורה הזאת. הטפחא בתיבת את בכל התיגאן:

שמך המזיר (ג) איש או-אשה. המנהג להפריד בין או לאשה.

תפסיר רס"ג

ואלמספר מנה יתנסד. חתא
 כיל כימר. וכל מספר לא
 ישרב. וכל נקיע אלענב לא
 ישרב. וענבא רטבא ויאבסא
 לא יאכל: (ד) טול אייאם נסכה.
 מן כל מא יעמל מן גפן
 אלכימר. מן אלפרצן אלי
 אלזג לא יאכל: (ה) וטול אייאם
 נדיר נסכה. לא ימר תאלק עלי
 ראסה. אלי אן תתם
 אלאייאם. אלתני תנסכהא
 לרבה יכון מקדסא. וירבי
 פרע שער ראסה: (ו) כדאך
 טול אייאם נסכה ללה.
 אלי חצירה מוית לא ידכל:

חֲמֵץ יַיִן וְחֲמֵץ שֵׁכָר לֹא
 יִשְׁתֶּה וְכֹל־מִשְׁרַת עֲנָבִים
 לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים לֶחִים
 וַיִּבְשִׂים לֹא יֹאכֵל: מַחְמֵר חֲדַת
 וְעֵתִיק יִזֵּר. חֵל דְּחֲמֵר חֲדַת. וְחֵל דְּחֲמֵר
 עֵתִיק לֹא יִשְׁתֵּי. וְכֹל מִתְרוֹת עֲנָבִין לֹא
 יִשְׁתֵּי. וְעֲנָבִין רִטְבִּין וַיִּבְיִשִׁין לֹא יִיכֹל:
 כָּל יַמֵּי נִזְרוּ מִכָּל אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה מִגִּפְן הַיַּיִן מִחֲרֻצָּנִים
 וְעַד־זָג לֹא יֹאכֵל: כָּל יוֹמֵי
 נִזְרִיה. מִכָּל דִּיתְעִבִיד מְגוּפְנָא דְּחֲמָרָא.

מִפְרָצָנִין וְעַד עֲצוּרִין לֹא יִיכֹל: כָּל־יַמֵּי נִזְרוּ תַּעֲר
 לֹא־יַעֲבֹר עַל־רֵאשׁוֹ עַד־מְלֵאת הַיָּמִם אֲשֶׁר־
 יִזֵּר לִיהוּזָה קֹדֶשׁ יִהְיֶה גִדּוּל פְּרַע שְׁעַר רֵאשׁוֹ:
 כָּל יוֹמֵי נִזְרוּ נִזְרִיה. מִסְפֵּר לֹא יַעֲבֹר עַל רִישִׁיה. עַד מְשֻׁלָּם יוֹמֵיָא. דְּנִזְרוּ
 קֹדֶם יִי קֹדֶשׁ יִהְיֶה יִרְבִּי פִירוּעַ שְׁעַר רִישִׁיה: כָּל־יַמֵּי הַזִּירוּ
 לִיהוּזָה עַל־נַפֶּשׁ מֵת לֹא יָבֵא: כָּל יוֹמֵין דְּנִזְרוּ קֹדֶם יִי.

— רס"י —

וכל משרת. לשון צביעה במים וכל משקה
 ובלשון משנה יש הרבה אין שורין דין
 וסמנים (סגס י, ז), נזיר ששרה פתו ביין
 (מיר לז, ז) ד חרצנים. הם הגרענין: זג. הם
 קלפות שמבחוץ, שהחרצנים בתוכן כענבל

בזוג: כ קדש יהיה. השער שלו, לגדל הפרע
 שלשער ראשו: פרע. נקוד פתח קטן לפי
 שהוא דבוק לשער ראשו, פרע שלשער.
 ופרושו שלפרע, גדול שלשער, וכן את
 ראשו לא יפרע (ויקרא כא, ט). ואין קרוי פרע

זלק הדקדוק: ג לחים. כפתח ומשפטו להיות בקמץ: ד ועד זג. בקמץ (מהר"ם):

תפסיד רס"ג

(ז) חתא באביה ואמה. ואכ"ה
ואכ"ה. לא יתנגס בהם פי
חאל מותהם. לאן נסך רבה
עליה: (ח) כדאלך טול אינאם
נסכה. מקדס הו לרבה: (ט) פאן
מאת מיית מעה בגיטה או
גיפלה. פקוד קטע אוול נסכה.
פליחלק ראסה פי יום טהרה.
ודאלך פי אליום אלסאבע:
(י) ופי אליום אלתאמן. יאתי
בשפנינין. או פרכי חמאם.
אלי אלמאם. אלי באב כ'בא
אלמחצר: (יא) ויעמל אהדהמא

על נפֿשֿת מיתא לא יעול: ז לאֿביו
ולאֿמו לאֿחיו ולאֿחתו לאֿ-
ישֿמא להם במתם כי נזר
אלהיו על-ראשו: לאֿבוהי
ולאֿמיה. לאֿחוהי ולאֿחתיה. לאֿ יסתאב
להון במותהון. ארי נזרא דאלהיה על
רישיה: ח כל ימי נזרו קדש
הוא ליהוה: ט כל יומי נזריה קדיש
הוא קדם יי: ט וכי-ימות מת

עליו בפֿתע פֿתאם וטמא ראש נזרו וגלח
ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו: וארי
ימות מיתא עלוהי בתביף שלו. ויסאיב ריש נזריה. ויגלח רישיה ביומא
דדכותיה. ביומא שביעאה יגלחניה: ז וביום השמיני יבא
שתי תרים או שני בני יונה אל-הכהן אל-
פֿתח אהל מועד: וביומא תמינאה. ייתי תרין שפנינין. או
תרין בני יונה. לות פֿהנא. לתרע משפן זמנא: זא ועשה הכהן

— רס"י —

תלמוד לומר ביום השביעי, אי שביעי יכול
אפלו לא הוה, תלמוד לומר ביום טהרתו:
יוביום השמיני יבא שתי תרים. להוציא
את השביעי. או אינו אלא להוציא את
התשיעי קבע זמן לקרבין וקבע זמן
למקריבין, מה קרבין הכשיר שמיני ומשמיני
והלאה, אף מקריבין שמיני ומשמיני והלאה:

פחות משלושים יום: ח כל ימי נזרו קדש
הוא. זו קדשת הגוף מלטמא למתים:
ט בפֿתע. זה אונס: פֿתאם. זה שוגג. ויש
אומרים פֿתע פֿתאום דבר אֿחד הוא מקרה
שלפֿתאום: וכי ימות מת עליו. באהל
שהוא בו: ביום טהרתו. ביום הוצאתו, או
אינו אלא בשמיני שהוא טהור לגמרי.

תפסיד רס"ג

ד'כוח. ואלאכ'ר צעידה. ויסתג'פר ענה. במא אכ'שא פי אמר מ'יית. ויקדס ראסה פי דאלך אלוקת: יב) ויתנסך ללה אייאם נסכה ו'אתי. בחמל אבן סנתה לקרבאן אלאת'ים. ואלא'י'אם אלמתקדמה תסקט. לפא אנקטע נסכה: יג) והד'ה שר'יעה' אלנאסך. פי יום כמאל אייאם נסכה. יאתי בה. אלי' פאב כ'בא אלמחצ'ר: יד) פיקרב קרבאנה ללה. חמלא אבן סנתה צחיחא לאלצעידה. ורכ'לה אבנה' סנתהא. צחיחה

אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה
וּכְפָר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא
עַל־הַנֶּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ
בַּיּוֹם הַהוּא: וַיַּעֲבִיד כְּהֵנָּה. חד
לְחַטָּאת וְחַד לְעֹלָתָא. וּכְפָר עֲלוֹהֵי.
מִדְּחָב עַל מִיתָא. וַיְקַדִּישׁ יָת רִישִׁיה
בַּיּוֹמָא הַהוּא: יב) וְהִזְיֹר לִיהוָה
אֶת־יָמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֹּבֵשׁ
בֶּן־שָׁנָתוֹ לְאֵשׁ וְהֵימִים
הָרִאשׁוֹנִים יִפְלוּ כִּי טָמֵא

נִזְרוֹ: וַיִּזַּר קָדָם יי ית יומי נזריה. וייתי. אמר בר שתיה לאשמא.
וַיִּזְמֵא קַדְמָאֵי יבטלון. ארי אסתאב נזריה: יג) וזאת תורת
הַנִּזְיֹר בַּיּוֹם מְלֵאת יָמֵי נִזְרוֹ יבִיא אֹתוֹ אֶל־
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְדָא אוריתא דנזירא. ביום. משלם יומי
נזריה. ייתי יתיה. לתרע משפן זמנא: יד) וְהִקְרִיב אֶת־קֶרְבָּנוֹ
לִיהוָה כֹּבֵשׁ בֶּן־ שָׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה
וּכְבֹּשֶׁה אַחַת בַּת־שָׁנָתָה תְּמִימָה לְחַטָּאת

— רס"י —

יב) מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ. שלא נזקח מטמאת דמרת. רבי אלעזר הקפ'ר אומר שציער עצמו מן היין: וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ. לחזור ולהתחיל מנזן נזירותו: יב) וְהִזְיֹר לַה'

אֶת יָמֵי נִזְרוֹ. יחזור וימנה נזירותו כבתחלה: וְהֵימִים הָרִאשׁוֹנִים יִפְלוּ. לא יעלו מן המנין: יג) יבִיא אֹתוֹ. יביא את עצמו, זה אֶחָד מְשֻׁלָּשָׁה אֲתִים שְׁהִיה ר'

תפסיר דס"ג

לאלד' כוה. וכבשא צחיחא
 לד'בח אלסלאמה: טו) וסלה'
 פטיר. גראדק סמד מלתוה
 בדהן. ורקאק פטיר ממסוה
 בדהן. ואלבר ואלמזאג אלד'י
 מעהא: טז) ויקדמהא אלמאם
 בין ידי אללה. ויצנע ד'כותה
 וצעידתה: יז) ואלכבש. ויצנעה
 ד'בח סלאמה ללה. מע סלה'
 אלפטיר. ת'ם ויצנע אלבר
 ואלמזאג אלד'י מעה:
 יח) ויחלק אלנאסד. ענד באב

וְאֵיל-אֶחָד תָּמִים לְשָׁלְמִים:
 ויקריב ית קורבניה קדם יי. אמר בר
 שתיה שלים חד לעלתא. ואמרתא חדא
 בת שתה. שלמתא לחשתא. ודכר חד
 שלים לנכסת קודשיא: טו) וסל
מִצֹּת סֹלֶת חֶלֶת בְּלוּלֹת
בִּשְׁמֶן וְרִקִּיקֵי מִצֹּת
מִשְׁחִים בִּשְׁמֶן וּמִנְחָתָם

וְנִסְכֵיהֶם: וסל פטיר. סולת גריצן
 דפילן במשח. ואספוגין פטירין דמשיחין

במשח. ומנחתהון ונסכיהון: טז) **וְהַקְרִיב הַכֹּהֵן לְפָנָי יְהוָה**
וַעֲשֵׂה אֶת-חֹטְאָתוֹ וְאֶת-עֲלֹתָיו: ויקריב כהנא קדם יי.
 ויעביד ית חשתיה וית עלתיה: יז) **וְאֶת-הָאֵיל יַעֲשֶׂה זֶבַח**
שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סַל הַמִּצֹּת וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן
אֶת-מִנְחָתוֹ וְאֶת-נִסְכּוֹ: וית דכרא. ויעביד נכסת קודשיא
 קדם יי. על סלא דפטיריא. ויעביד כהנא ית מנחתיה וית נסכיה:
 יח) **וְגִלַח הַנְּזִיר פֶּתַח אָהֶל מוֹעֵד אֶת-רֹאשׁ נְזִירוֹ**

— רס"י —

נסכים כדון עולה ושלמים: חלת בלוולת
 ורקיקי מצות. עשר מכל מין: יז) זבח
 שלמים לה' על סל המצות. ושחט את
 השלמים על מנת לקדש את הלחם: את
 מנחתו ואת נסכו. שלאיל: יח) וגלח הנזיר
 פתח אהל מועד. וכול יגלח בעזרה. הרי

ישמעאל דורש כן. כיוצא בו והשיאו אותם
 עון אשמה (ויקרא כג, טו). את עצמם. כיוצא
 בו ויקבור אותו בגיא (דברים לה, ו). הוא קבר
 את עצמו: טו) ומנחתם ונסכיהם. שלעולה
 ושלמים, לפי שהיו בכלל ויצאו לדון בדבר
 חדש שיטעינו לחם, החזירן לכללן שיטעינו

תפסיר רס"ג

כִּבְּא אַלְמַחְצִיר שְׁעַר רֵאסָה. וַיֹּאכִידָהּ. וַיִּלְקִי עָלַי אֲלַנְאָר. אֲלֵדִי תַחַת דִּבְח אֲלִסְלֵאמָה: יט) וַיֹּאכִיד אֲלֵאמָאם. אֲלֵדִי רֵאע מְטַבּוּכִיה מִן דִּיאֲלֵךְ אֲלִכְבֶּשׁ. וְגַרְדָּקָה וְאַחַדְדָּה מִן אֲלִפְטִיר. וְרִקְאָקָה וְאַחַדְדָּה. וַיִּצַּע דִּיאֲלֵךְ עָלַי כְּפִי אֲלַנְאָסְדָּךְ. בַּעַד חֲלָקָה שְׁעַר רֵאסָה: כ) וַיַּחְדָּךְ אֲלִגְמִיעַ תַּחְרִיכָא בֵּין יְדֵי אֲלֵלָהּ. וְלִיכּוּן מְקַדְסָא לֵאלֵאמָאם. מַע קִין אֲלִתַּחְרִיד. וְסֵאק אֲלִדְפִיעָה. וּבַעַד דִּיאֲלֵךְ יִשְׂרַב אֲלַנְאָסְדָּךְ כִּימֵר:

וּלְקַח אֶת־שַׁעַר רֵאשׁ נְזֹרוֹ
 וְנָתַן עַל־הָאִישׁ אֲשֶׁר־תַּחַת
 זֶבַח הַשְּׁלָמִים: וַיִּגְלַח נְזִירָא.
 בְּתַרְע. מִשְׁכַּן זְמַנָּא יַת רֵישׁ נְזִירִיה. וַיִּסַּב.
 יַת שְׁעַר רֵישׁ נְזִירִיה. וַיִּתֵּן עַל אִישְׁתָּא.
 דְּתַחֲוֹת דְּוֹדָא דְּנִכְסַת קוּדְשָׁא:
 וּלְקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַזֹּרֵעַ
 בְּשֵׁלָה מִן־הָאֵיל וְחֹלֶת
 מִצֵּה אַחַת מִן־הַסֵּל וּרְקִיק
 מִצֵּה אֶחָד וְנָתַן עַל־כַּפֵּי

הַנְּזִיר אַחַר הַתְּגַלְתּוֹ אֶת־נְזָרוֹ: וַיִּסַּב כְּהֵנָּא. יַת דְּרַעָא
 בְּשֵׁילָא מִן דְּכָרָא. וְגַרְיֵצָתָא פְּטִירָתָא חֲדָא מִן סְלָא. וְאַסְפּוּג פְּטִיר חַד.
 וַיִּתֵּן עַל יְדֵי נְזִירָא. בְּתַר דִּיגְלַח יַת נְזִירִיה: כ) וְהַנִּיף אֹתָם
 הַכֹּהֵן | תְּנוּפָה לְפָנָי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לִכְהֵן עַל
 חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׂתָּה
 הַנְּזִיר יָיִן: וַיִּרִים יְתֵהוֹן כְּהֵנָּא אַרְמָא קָדָם יי. קוּדְשָׁא הוּא לְכַהֲנָא.

— רס"י —

זֶה דְּרַף בְּזִיּוֹן. אֲלָא וְגַלַּח הַנְּזִיר לְאַחַר שְׁחִיטַת
 הַשְּׁלָמִים שְׁכַתּוּב בְּהֵן וְשַׁחֲטוּ פִּתְחֵי אֹהֶל
 מוֹעֵד (ויקרא ג, ז). סְפָרִי: אֲשֶׁר תַּחַת זֶבַח
 הַשְּׁלָמִים. תַּחַת הַדּוּד שְׁהוּא מְבַשְּׁלֵן בּוֹ, לְפִי
 שְׁשֵׁלְמֵי נְזִיר הָיוּ מִתְבַּשְּׁלִין בְּעֶזְרָה, שְׁצָרִיף

זוֹלָק הַדְּקָדוּק: יט) בְּשֵׁלָה. לַחֹד וּמִלְרַע: וְחֹלֶת. הוּיִי בְּגַעִיא: אַחַר הַתְּגַלְתּוֹ אֶת נְזִרוֹ.
 הַטְּפָחָא בְּתִיבַת אַחַר בְּכַל הַתִּיגָאן וְכ"כ א"ת:

תפסיר רס"ג

כא) הדי'ה שריעה' אלנאסד'. קרבאנה ללה ען נסכה. סוא מא תנאל ידה. ולכון דיאלד פמקדאר מדה נספה. יצ'פה אל' שריעה' אלנאסד: כב) ת'ם כלם מוסי' תפלימא: כג) מר הרון ובניה וקל להם. פד'י' פבארפו בני אסראיל. מקוולא להם: כד) יבארפד אללה ויחפצ'ד:

על חד'יא דארמותא. ועל שקא דאפרשותא. ובתר בן. ישת'י נזירא חמרא: כא) זאת תורת הנזיר אשר ידר קרבנו ליהוה על-נזרו מלבד אשר-תשיג ידו כפי נדרו אשר ידר בן יעשה על תורת נזרו:

דא אורי'תא דנזירא די'דר. קורבניה קדם יי על נזריה. בר מדתדביק ידיה. פפום נדריה די'דר. בן יעביד. על אורי'תא דנזריה:

פ כב) וידבר יהוה אל-משה לאמר:

❁ ד'מדינטי' בספר' תימן ❁

ומליל יי עם משה למימר: כג) דבר אל-אהרן ואל-בניו לאמר פה תברכו את-בני ישראל אמור להם: מליל עם אהרן ועם בנוהי למימר. פדין תברכונ ית בני ישראל. פד תימרונ להון: ס כד) יברכך יהוה וישמרך: אין מתרגמן פיסוקי ברכת כהנים בצבור: יברכך יהוה וישמרך: ס

— רש"י —

אמר הריני נזיר חמש נזירות על מנת לגלח על שלש בהמות הללו. אין אני קורא בו באשר ידור בן יעשה: כג) אמור להם. כמו זכור שמור, זלט"ז דיטני"ט (באמרכם): אמור להם. שיהיו כלם שומעים: אמור. מלא. לא תברכם בחפזון ובהלות, אלא בכונה ובלב שלם: כד) יברכך. שיתברכו נכסר: וישמרך. שלא יבואו עליך שודדים לטול ממונך.

שלמים מוסף על שלמי נזיר הנזוע הנה, לפי שהיו שלמי נזיר בכלל ויצאו לדון בדבר החדש להפרשת זרוע הצרף להחזירן לכללן לדון אף בחזה ושוק: כא) מלבד אשר תשיג ידו. שאם אמר הריני נזיר על מנת לגלח על מאה עולות ועל מאה שלמים, כפי נדרו אשר ידור בן יעשה מוסף על תורת נזרו. על תורת הנזיר יוסיף ולא יחסר, שאם

שמון המור (כז, כב, ט) יברכך... יאר... ישא. פסוקים אלו אין להם תרגום בכל סת"י הקדמונים. וכן משמע בש"ס ופוסקים. ועי"ע במרפא לשון להגר"י קורח זצ"ל. ואכמ"ל.

תפסיר רס"ג

בַּהּ יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ
 וַיִּחַנְךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנְךָ: ס
 בַּהּ יֵשָׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ
 וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם: יֵשָׂא יְהוָה פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם: עד כאן. ס
 בַּהּ וּשְׁמוֹ אֶת-שְׁמִי עַל-בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם: וַיִּשְׁוֹן

(כה) וַיִּצִי וַגַּהֵה אֵלֶיךָ וַיִּרְוֹפֶךָ:
 (כו) וַיִּקְבַּל בְּקַצְדָּה אֵלֶיךָ. וַיִּצְיִיר
 לְךָ אֶלְסָלָאִם: (כז) פְּלִיתָלוּ אֲסַמִּי
 עָלַי בְּנֵי אֲסַרְאִיל. וְאֲנִי
 אֲבֹאֲרֶךְ עֲלֵיהֶם: ז (א) וְלִמָּא
 כַּאֲן פִּי יוֹם פֶּרְגִ' מוֹסִי מִן נַצַּב
 אֲלִמְסַפֵּן. וּמְסַחָה וְקִדְסָה וְגַמִּיעַ
 אֲנִיתָה. וְאֲלִמְדִּבַּח וְגַמִּיעַ
 אֲנִיתָה. מְסַחָהֶם וְקִדְסָהֶם:

ית ברכת שמי על בני ישראל. ואנא אברכינן: ס (חמישי)
 וַיְהִי בַיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת-הַמִּשְׁכָּן
 וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו וְאֶת-
 הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו וַיִּמְשַׁחֶם וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם:

רש"י

א וַיְהִי בַיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה. פֶּלַת כְּתִיב, יוֹם
 הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל כְּכֹלָה הַנִּכְנָסֶת
 לְחֻפָּה: פְּלוֹת מֹשֶׁה. בְּעֵלְאֵל וְאֶהְלִיאָב וְכָל
 חֲכָם לֵב עָשׂוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן, וַתֵּלְאוּ הַכֹּתֹב
 בְּמֹשֶׁה, לְפִי שֶׁמָּסַר נִפְשׁוֹ עָלָיו לְרֹאוֹת תְּבִנִית
 כָּל דָּבָר וְדָבָר כְּמוֹ שֶׁהִרְאָהוּ בְּהַר לְהוֹרוֹת
 לְעוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה, וְלֹא טְעָה בְּתְבִנִית אַחַת וְכֵן
 מְצִינֵנוּ בְּדוֹד לְפִי שֶׁמָּסַר נִפְשׁוֹ עַל בְּנֵי בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר זְכוֹר ה' לְדוֹד אֵת כָּל עֲנֹתָו
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַה' וְגו' (תְּהִלִּים קל"ג, ו. ז). לְפִיכָּה
 נִקְרָא עַל שְׁמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר רְאֵה בֵּיתְךָ דָּוִד

שְׁהוֹנֵתָן מִתְּנָה לְעִבְדוֹ אֵינֵנוּ יָכוֹל לְשַׁמְרוֹ מִכָּל
 אָדָם, וְכִיּוֹן שְׁבָאִים לְסֻטִּים עָלָיו וְנוֹטְלִין אוֹתָהּ
 מִמֶּנּוּ, מִדֵּה הַנְּאָה יֵשׁ לוֹ בְּמִתְנָה זֶה, אֲבָל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַנּוֹתֵן הוּא הַשּׁוֹמֵר.
 וְהִרְבֵּה מִדְּרָשִׁים דְּרָשׁוּ בוֹ בְּסִפְרֵי: כִּי יָאֵר ה'
 פָּנָיו אֵלֶיךָ. יִרְאֶה לְךָ פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת, פָּנִים
 צְהוּבוֹת: וַיִּחַנְךָ. יִתֵּן לְךָ חֵן: כִּי יֵשָׂא ה' פָּנָיו
 אֵלֶיךָ. וַיִּכְבוֹשׁ כְּעֶסוֹ: כִּי וּשְׁמוֹ אֶת שְׁמִי.
 וַיִּבְרַכּוּם בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ: וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.
 לְיִשְׂרָאֵל וְאֲסָפִים עִם הַכֹּהֲנִים. דְּבַר אַחַר וְאֲנִי
 אֲבָרְכֶם לְכֹהֲנִים:

זולק הדקדוק: כה ויחנך. אמרו כי כן מנהג הלשון הוסיף נו"ן באחרונה עד שיבליענה בדגש
 בכ"ף הכינוי כשיבא בהפסק (מהר"ם): א ויהי ביום פלות משה. כלת כתיב, יום הקמת המשכן
 היו ישראל ככלה הנכנסת לחופה כך פרש"י ז"ל והכי איתא במדרש. ובמסורת לחוד מלא,
 ומסורת סייג לתורה (מהר"ם):

תפסיר רס"ג

(ב) פִּקְדָב אִשְׂרָאֵל בְּנֵי אִשְׂרָאֵל.
רוֹיְסָא בֵּית אַבְיָהֶם. אֵלְדִי
הֶם רוֹיְסָא אֵלְאִסְבָּאט.
אֵלְתַּאצְרִין עֲלֵי עֲדִדָהֶם:
(ג) פִּאֲתוּ בְּקִרְבָּנְהֶם לֵלָה.
סַת עֲגַל מְצִבְבָּה וְאֲתֵנִי
עֲשֵׂר תִּזְרָא. עֲגֵלָה לְכָל
שְׂרִיפִין וְתִזֹר לְכָל וְאֲחֵד.
פְּקֻדְמוּהָא בֵּין יְדֵי אֵלְמִסְכָּן:

וְהוּא. בְּיוֹמָא דְשִׁינֵי מֹשֶׁה לְאַקְמָא יִת
מִשְׁכְּנָא. וְרַבִּי יִתְיָה. וְקִדִּישׁ יִתְיָה וְיִת כָּל
מְנוּהֵי. וְיִת מִדְּבַחָא וְיִת כָּל מְנוּהֵי. וְרַבִּינוּן
וְקִדִּישׁ יִתְהוֹן: **וַיִּקְרִיבוּ נְשִׂאֵי
יִשְׂרָאֵל רֵאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם
הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטָּה הֵם
הָעֹמְדִים עַל-הַפְּקָדִים:
וְקִרְיָבוּ רַבְרָבֵי יִשְׂרָאֵל. רִישֵׁי בֵּית**

אַבְהָתְהוֹן. אֲנוּן רַבְרָבֵי שְׁבֻטֵיאָה. אֲנוּן דְקִימִין עַל מְנִינְיָא: **וַיָּבִיאוּ
אֶת-קִרְבָּנָם לְפָנָי יְהוָה שֵׁשׁ-עֶגְלֹת צֶבַע וּשְׁנַיִ
עֶשְׂרֵי בָקָר עֲגֵלָה עַל-שְׁנַיִ הַנְּשִׂאִים וְשׂוֹר
לְאֶחָד וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם לְפָנָי הַמִּשְׁכָּן: וְאִיתִיאוּ יִת
קוֹרְבָּנְהוֹן לְקִדְם יִי. שִׁית עֲגֵלָן כַּד מְחַפִּין וְתִרֵי עֲשֵׂר תוֹרִין. עֲגֵלְתָא. עַל
תִּרִין רַבְרָבֵיא וְתוֹרָא לְחֵד. וְקִרְיָבוּ יִתְהוֹן לְקִדְם מִשְׁכְּנָא:**

— רס"י —

מְחַפִּים וְכֵן (ישעי סו, ט) בְּצַבִּים וּבְפָקְדִים,
עֲגֵלֹת מְכֻסּוֹת קְרוּיֹת צַבִּים: **וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם
לְפָנָי הַמִּשְׁכָּן.** שְׁלֵא קִבַּל מֹשֶׁה מִיָּדָם עַד
שֶׁנֶּאֱמַר לוֹ מִפִּי הַמָּקוֹם. אָמַר רַבִּי נִתֵּן מָה
רְאוּ הַנְּשִׂאִים לְהִתְנַדֵּב כְּאֵן בְּתַחֲלָה,
וּבְמִלְאֲכַת הַמִּשְׁכָּן לֹא הִתְנַדְּבוּ תַחֲלָה, אֲלֵא
כִּי אָמְרוּ הַנְּשִׂאִים יִתְנַדְּבוּ צְבוּר מָה
שִׁיתְנַדְּבוּ, וּמָה שֶׁמְחַסְרִין אָנוּ מִשְׁלִימִין, כִּינּוּן
שֶׁרְאוּ שֶׁהַשְּׁלִימוֹ צְבוּר אֶת הַכֹּל, שֶׁנֶּאֱמַר
(שמות לו, ז) וְהַמְּלֹאכָה הִיְתָה דִים, אָמְרוּ
מֵעַתָּה מָה לָנוּ לַעֲשׂוֹת, הִבִּיאוּ אֶת אֲבָנֵי
הַשׁוֹדֵם וְהַמְּלֹאכָה לְאִפּוֹד וְלַחֹשֶׁן, לְכַף
הִתְנַדְּבוּ כְּאֵן תַּחֲלָה:

(מלכים א' יב, טו): **בְּיוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה לְהִקְיָם.**
וְלֹא נֶאֱמַר בְּיוֹם הִקְיָם מִלְּמֹד שְׁכַל שְׁבַעַת יְמֵי
הַמְּלֹאכָה הִיָּה מִשְׁעִמְדוֹ וּמִפְּרָקוֹ וּבְאוֹתוֹ
הַיּוֹם הִעֲמִידוּ וְלֹא פָּרְקוּ, לְכַף נֶאֱמַר בְּיוֹם
כְּלוֹת מֹשֶׁה לְהִקְיָם, אוֹתוֹ הַיּוֹם כְּלוֹ הַקְּמוּתֵינוּ
וְרֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן הִיָּה, בְּשָׁנֵי נִשְׂרָפָה הַפְּרָדָה,
בְּשְׁלִישֵׁי הַיּוֹם הַיּוֹדָה רֵאשׁוּנָה, וּבְשִׁבְעֵי גֵלְחוֹ:
ז הֵם נְשִׂאֵי הַמִּטָּה. שֶׁהֵיוּ שׁוֹטְרִים עֲלֵיהֶם
בְּמִצְרַיִם וְהֵיוּ מְכִים עֲלֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ט)
וַיִּכּוּ שׁוֹטְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו': **הֵם הָעֹמְדִים
עַל הַפְּקָדִים.** שֶׁעֲמְדוּ עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
כְּשֶׁמְּנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר 6) וְאֲתָכֶם
יְהִיוּ וְגו': **ג שֵׁשׁ עֶגְלֹת צֶבַע.** אֵין צֶב אֲלֵא

תפסיד רס"ג

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
 לֵאמֹר: וְאָמַר יי לְמֹשֶׁה לְמִימַר:
 קַח מֵאֹתָם וְהִיוּ לְעֶבֶד
 אֶת-עֲבֹדַת אֱהֹל מוֹעֵד
 וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל-הַלְוִיִּם
 אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: קביל מנהגו.
 ויהוון. למפלות. ית פולחן משפן זמנא.
 ותתיין יתהוון לליואי גבר כמסת
 פולחניה: ויקח משה את-
 העגלות ואת-הבקר ויתן

(ד) פקאל אלה למוסי קאילא:
 (ה) כד'הא מנהם. ותפון
 לכדמה כ'בא אלמחציר.
 ואדפעהא אלי כל פריק מן
 אלליואניין. חסב כדמתהם:
 (ו) פאכ'ד מוסי. אלעגל
 ואלבקר. פדפעהא אלי
 אלליואניין: (ז) עגלתין וארבע
 בקראת. דפעהא לבני גרשון.
 חסב כדמתהם: (ח) וארבע עגל.
 ות'מאן בקראת. דפע לבני
 מררי. חסב כדמתהם.
 ואלגמיע עלי יד איתמר. אבן
 הרון אללאמאם: (ט) ולבני קהת
 לם ידפע שייא. לאן כדמה'

אותם אל-הלוים: ונסיב משה. ית עגלתא וית תורין. ויהב
 יתהוון לליואי: ואת | שהי העגלות ואת ארבעת
 הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם: ית תרתיין
 עגלן. וית ארבעה תורין. יהב לבני גרשון. כמסת פולחנהוון:
 ואת | ארבע העגלות ואת שמנת הבקר נתן
 לבני מררי כפי עבדתם ביד איתמר בין אהרון
 הכהן: וית ארבע עגלן. וית תמניא תורין. יהב לבני מררי. כמסת
 פולחנהוון. בידא דאיתמר. בר אהרון כהנא: ט ולבני קהת לא
 נתן פי-עבדת הקדש עליהם בפתף ישאו:

— רס"י —

ז כפי עבדתם. שהיה משא בני גרשון קל והאדנים: ט פי עבדת הקדש עליהם. משא
 משלמרי שהיו נושאים הקרשים והעמודים דבר הקדשה הארון והשלחן וכו' לפיכך

וּלְבַנֵי קֹהֵת לֹא יִהְיֶה. אֲרֵי פוֹלְחֵן קוֹדֶשׁ אֶלֶּיָּהוּן. בְּכַתְּפָא נְטָלִין: **וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת חֲנוּפֵת הַמִּזְבֵּחַ בַּיּוֹם הַמָּשָׁח אֹתוֹ וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת-קִרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְקָרְבוּ רַבְרֵבִיא. יֵת חֲנוּפֵת מִדְּבָחָא. בַּיּוֹמָא דְרַבִּיאָו יִתִּיהָ. וְקָרְבוּ רַבְרֵבִיא. יֵת קוֹרְבָּנֵהוּן לְקִדְּשׁ מִדְּבָחָא: **וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה****

תפסיד רס"ג
אלקדס עליהם. ואנמי
יחמלונה עלי. אכתאפהם:
(ו) ולמא קדם אלמאראף דשן
אלמד'בת. פי יום מסח וקדמו
קראבינהם בין ידי אלמד'בת:
(יא) פקאל אללה למוסי. שריף
ואחד פי כל יום. יקרב קרבאנה
דשנא לאלמד'בת: (יב) פכאן
אלמקרב. פי אליוס אלאוול
קרבאנה נחשון אבן עמינדב
מן סבט יהודה: (יג) וכאן
קרבאנה קצעה מן פצ'ה.

נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם וַיִּקְרִיבוּ אֶת-קִרְבָּנָם לְחֲנוּפֵת הַמִּזְבֵּחַ: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה. רַבָּא חַד לַיּוֹמָא. רַבָּא חַד לַיּוֹמָא. וְקָרְבוּן יֵת קוֹרְבָּנֵהוּן. לְחֲנוּפֵת מִדְּבָחָא: **ס יְיָ וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת-קִרְבָּנֹו נְחֻשׁוֹן בֶּן-עַמִּינָדָב לְמֹשֶׁה יְהוּדָה: וְהָיָה דְמִקְרִיב. בַּיּוֹמָא קְדָמָאָה יֵת קוֹרְבָּנֵיהָ. נְחֻשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה: **יג וְקָרְבָּנֹו קִיעֶרֶת-כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ****

— רס"י —

תולדותם, אם בסדר המסעות, עד שנאמר לו מפי הקדוש ברוך הוא יקריבו למסעות, איש יומו: **יב ביום הראשון.** אותו היום נטל עשר עטרות, ראשון למעשה בראשית, ראשון לנשיאים וכו', כדאיתא בסדר עולם: **למטה יהודה.** יחסו הכתוב על שבטו, ולא שגבה משבטו והקריב. או אינו אומר למטה יהודה אלא שגבה משבטו והביא תלמוד

בכתף ישאו: **ויקריבו הנשיאים את חנופת המזבח.** לאחר שהתנדבו העגלות והבקר לשאת המשכן, נשאם לבם להתנדב קרבנות המזבח לחנכו: **ויקריבו הנשיאים את קרבנם לפני המזבח.** כי לא קבל משה מידם עד שנאמר לו מפי הגבורה: **יא ויקריבו את קרבנם לחנופת המזבח.** ועדין לא היה יודע משה היאך יקריבו, אם בסדר

תפסיד רס"ג

וּזְנָהּ מֵאֵיחָהּ וְתִלְאֲתִין
 מֵתִקְאֵל בְּמִתְקָאֵל אֶלְקֹדֶס.
 וְכַרְנוּב פְּצִיחַ וּזְנָה סִבְעִין
 מֵתִקְאֵל. כְּלֵאֲמָא מְמִלּוּן.
 סְמִדָּא מִלְתּוּתָא בְּדִהֵן לְאֵלִי
 הַדִּינָה: יד) וְדִרְגָא מִן דִּיהֵב.
 וּזְנָה עֲשָׂרָה מֵתִקְאֵל מְמִלּוּא
 בְּכִוְרָא: טו) וְתִוְרָא מִן אֵלִי
 בְּקָר. וְכַבְשָׂא וְחִמְלָא אֲבָן סְנִתָּה
 לְאֶלְצֵעִידָה: טז) וְעִתּוּדָא מִן
 אֶלְמָאֵעִזֵּי לְאֶלְדִּיכּוּה: יז) וְלִדְיָבַח
 אֶלְסִלְאֵמָה בְּקִרְתִּין. וְכִמְסָה
 כְּבֹאֵשׁ וְכִמְסָה עֲתִדָּאן.
 וְכִמְסָה חִמְלָאן בְּנֵי סְנָה. תִּדְיָא
 קִרְבָּאן נַחֲשׁוֹן אֲבָן עֲמִינְדָב:

מִזְרֵק אֶחָד כֹּסֶף שִׁבְעִים
 שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵייהֶם |
 מִלְּאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן

לְמִנְחָה: וְקוּרְבָּנִיהָ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף
 חֲדָא. מֵאָה וְתִלְתִּין סֵלְעִין הִוֵּי מִתְקָלָה.
 מִזְרְקָא חֵד דְכֶסֶפָּא. מִתְקָלִיהָ שִׁבְעִין
 סֵלְעִין בְּסֵלְעֵי קוּדְשָׁא. תִּרְוִיחוּן מְלֵן.
 סוּלְתָא. דְפִילָא בְּמִשַׁח לְמִנְחָתָא:

בְּרֵךְ אֶחָת עֲשָׂרָה זֶה־ב
 מִלְּאָה קְטֹרֶת: בְּזִפְאֵי חֲדָא. מִתְקָלָה
 עֲשָׂר סֵלְעִין הִיא דְדִהֵב מִלְּאֵי קְטֹרֶת

בוֹסְמִיא: ט"ז פֶּר אֶחָד בֶּן־בְּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ-

אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: תוֹר חֵד בֶּר תוֹרֵי. דְכֶר חֵד. אֲמַר חֵד

בֶּר שְׁתִּיחַ לְעֹלְתָא: ט"ח שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: צְפִיר

בֶּר עִזִּין חֵד לְחַטָּאת: ט"ט וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם

אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתוּדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׂים

בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קִרְבֵּן נַחֲשׁוֹן בֶּן־עֲמִינְדָב:

— רס"י —

לומר זה קרבן נחשון, משלו הביא: יג שְׁנֵייהֶם
 מִלְּאִים סֵלֶת. לְמִנְחָת נְדָבָה: יד עֲשָׂרָה
 זֶה־ב. כְּתִרְגוּמוֹ, מִשְׁקַל עֲשָׂר שֶׁקֶלִי הַקֹּדֶשׁ
 הִנֵּה בָּהּ: מִלְּאָה קְטֹרֶת. לֹא מְצִינוּ קְטֹרֶת
 לְיָחִיד וְלֹא עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אֲלֵא זֶה בְּלִבָּה,
 וְהוֹרָאת שְׁעָה הִנֵּתָה: טו פֶּר אֶחָד. מִיּוֹחַד
 שְׁבַע־עָרוֹ: טז שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת.
 לְכַפֵּר עַל קִבְרֵי הַתְּהוֹם וְטָמְאֵת סָפֵק:
 יז מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף. מִזְרֵק אֶחָד בֹּא בַּפֶּתַח מִבְּלֵי סְמִיכוֹת וּבְסִפְרֵי יְרוּשָׁלַיִם
 כְּתוּב מִזְרֵק קִמְצָא (מִהֲרִי"ם). וְכֵן הוּא בְּכָל הַתִּיגָאן קִמְצָא:

תפסיר רס"ג

(יח) פֶּכָאן אֶלְמִקְרֵב פִּי אֱלֹיִם
 אֶלְתָּאנִי. נִתְנָאֵל אֲבֹן צוּעֵר.
 שְׂרִיף יִשְׁשֹׁכֵר: יֵט קִרְב
 קִרְבָּאנָה קִצְעָה מִן פְּצִיָּה
 וְזִנְה סִבְעִין מֵתִקְאֵל.
 כְּלֵאָהֻמָּא מִמְלוּוֹן. סְמִדָּא
 מִלְתוּתָא בְּדִהֵן לְאֵלֵהֵדִיָּה:

וּלְנִכְסֵת קוּדְשֵׁיָא תוֹרֵי תְרִין. דְּכִרֵי חֲמִשָּׁא
 גְּדִי חֲמִשָּׁא. אֲמַרִין בְּנֵי שְׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין
 קוּרְבָנָא דְנִחְשׁוֹן בַּר עֲמִינָדָב: **פ**
בַּיּוֹם הַשְּׁנִי הַקָּרִיב נִתְנָאֵל
בֶּן-צוּעֵר נְשִׂיא יִשְׁשֹׁכֵר:
 בְּיוֹמָא תְנִינָא. קָרִיב נִתְנָאֵל בַּר צוּעֵר. רַב
 שְׁבִטָא דִישְׁשֹׁכֵר: יֵט **הַקָּרֵב אֶת-**

קָרְבָּנוֹ קִעֶרֶת-כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלְּאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
לְמִנְחָה: קָרִיב יֵת קוּרְבָנִיָּה מְגֻסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מְאָה וּתְלָתִין
 סִלְעִין הָיוּ מִתְקָלָהּ. מִזְרָקָא חֵד דְכֶסֶפָּא. מִתְקָלִיָּה שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי
 קוּדְשָׁא. תְרוּיְהוֹן מְלֵן. סוּלְתָא. דְפִילָא בְּמִשַׁח לְמִנְחָתָא:

— רס"י —

בְּן יֵאִיר, נִתְנָאֵל בְּן צוּעֵר הִשְׁיֵאֵן עֶצֶה זֹו:
קִעֶרֶת כֶּסֶף. מְנִין אוֹתוּתִיָּו בְּגִימְטְרִיָּה
 תִּתְקַ"ל כְּנִגְד שְׁנוֹתִיָּו שְׁלֵאָדֵם הָרֵאשׁוֹן:
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ. עַל שֵׁם
 שְׁכֻשְׁהָעֵמִיד תּוֹלְדוֹת לְקִיּוֹם הָעוֹלָם בְּן מֵאָה
 וּשְׁלֹשִׁים שְׁנָה הָיָה, שְׁנֵאָמֵר (כַּלְשֵׁיט כ, ג) וְיָחִי
 אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה שְׁנָה וְיוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ וְגוֹ:
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף. בְּגִימְטְרִיָּה תְק"כ, עַל שֵׁם
 נִחְ שְׁהָעֵמִיד תּוֹלְדוֹת בְּן ת"ק שְׁנָה, וְעַל שֵׁם
 עֲשָׂרִים שְׁנָה שְׁנִגְזָרָה גְזֵרַת הַמְּבוּל קוּדֵם
 תּוֹלְדוֹתִיָּו, כְּמוֹ שְׁפָרְשֵׁי אֶצֶל (כַּלְשֵׁיט ו, ג)
 וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שְׁנָה, לְפִיכֶף נֵאָמֵר
 מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף וְלֹא נֵאָמֵר מִזְרָק כֶּסֶף אֶחָד,
 כְּמוֹ שְׁנֵאָמֵר בְּקִעֶרֶה, לֹאמֵר שְׁאֵף אוֹתוּת
 שְׁלֵאָחַד מִצְטְרָפוֹת לְמִנְיָן: **שִׁבְעִים שֶׁקֶל.**

יֵט הַקָּרִיב נִתְנָאֵל בְּן צוּעֵר. הַקָּרֵב אֶת
 קָרְבָּנוֹ. מַה תְּלַמּוּד לֹאמֵר הַקָּרִיב בְּשִׁבְטוֹ
 שְׁלִישִׁשְׁכֵּר, מַה שְׁלֹא נֵאָמֵר בְּכָל הַשְּׁבִטִים,
 לְפִי שְׁבָא רֵאוּבֵן וְעֵרְעֵר וְאֵמֵר דִּי שְׁקִדְמִי
 יְהוּדָה אָחִי, אֶקְרִיב אָנִי אַחֲרָיו. אָמֵר לוֹ מִשָּׁה
 מִפִּי הַגְּבוּרָה נֵאָמֵר לִי שְׁיִקְרִיבוּ כְּסֵדֵר מִסְעֵן
 לְדַגְלֵיהֶם. לְכֶף אָמֵר הַקָּרֵב אֶת קָרְבָּנוֹ, וְהוּא
 חֶסֶר יו"ד, שְׁהוּא מִשְׁמַע הַקָּרֵב, לְשׁוֹן צוּוּי,
 שְׁמִפִּי הַגְּבוּרָה נִצְטוּהָ הַקָּרֵב. וּמַהוּ הַקָּרִיב
 הַקָּרֵב שְׁנֵי פְעָמִים, שְׁבִשְׁבִיל שְׁנֵי דְבָרִים זָכָה
 לְהַקָּרִיב שְׁנֵי לְשִׁבְטִים אַחַת שְׁהָיוּ יוֹדְעִים
 בַּתּוֹרָה, שְׁנֵאָמֵר (ד"כ טו' יב, יג) וּמִבְּנֵי יִשְׁשֹׁכֵר
 יוֹדְעֵי בִינָה לְעֵתִים, וְאַחַת שְׁהֵם נִתְּנוּ עֶצֶה
 לְנִשְׂאִים לְהַתְּנֵדָב קָרְבָּנוֹת הַלְלוּ. וּבִיּוֹסוּדוֹ
 שְׁלֵר' מִשָּׁה הַדְרָשׁוֹן מִצְאָתִי אָמֵר רַבִּי פְּנִיחָס

תפסיר רס"ג

(ט) ודרגא מן דיהב, וזנה עשרה מתאקיל ממלווא בכורא: (כא) ותזרא מן אלבקר, וכבשא וחמלא אבן סנתה לאלצעידה: (כב) ועתודא מן אלמאעז לאלד'כנה: (כג) ולד'בח אלסלאמה בקרתין, וכ'מסה כבאש וכ'מסה עתדאן, וכ'מסה חמלאן בני סנה, תדיה קרבאן נתנאל אבן צוער: (כד) פכאן אלמקרב פי אליום

כ כַּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב
מלֵאָה קְטֹרֶת: בְּזָכָא חֲדָא
 מִתְקֵלָה עֶשֶׂר סֵלְעִין הִיא וְדָהָב מְלֵיאָ
 קְטֹרֶת בּוֹסֵמְיָא: כֹּא פֶר אֶחָד בֶּן־
 בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד
 בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: תוֹר חֵד בַּר
 תוֹרֵי, דְּכַר חֵד, אִמֵּר חֵד בַּר שְׁתֵּיָה
 לְעֹלְתָא: כֶּבֶשׂ עִיר־עֹזִים אֶחָד
 לְחֻטָּאת: צִפִּיר בַּר עֲזִין חֵד לְחֻטָּאת: כֶּג וּלְזִבַּח הַשְּׁלָמִים
 בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים
 בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְתִנְאֵל בֶּן־צוּעֵר:
 וּלְנִכְסֵת קוֹדֶשֶׁיָא תוֹרֵי תֵרִין, דְּכַרֵּי חֲמִשָּׁא גְדֵי חֲמִשָּׁא, אִמֵּרִין בְּנֵי
 שָׁנָא חֲמִשָּׁא, דִּין, קוֹרְבָּנָא דְנִתְנְאֵל בַּר צוּעֵר: פ כֶּד בֵּיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לְבְנֵי זְבוּלֹן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן:

— רס"י —

כנגד שבעים אמות שיצאו מבניו: כ כַּף אַחַת, כנגד התורה שנתנה מידו של הקדוש ברוך הוא: עֶשְׂרֵה זָהָב, כנגד עשרת הדברות: מֵלֵאָה קְטֹרֶת, גימטריה שלקטרת תרי"ג מצות, ובלבד שתחליף קו"ף בד"ל על ידי א"ת ב"ש ג"ר ד"ק: כֹּא פֶר אֶחָד, כנגד אברהם, שנאמר בו (בראשית יב, ז) ויקח בן בקר: אֵיל אֶחָד, כנגד יצחק (שם כז, יג) ויקח את האיל וגו': כֶּבֶשׂ אֶחָד, כנגד יעקב (שם ל, ט) והכשבים הפריד

יעקב: כז שְׁעִיר עֹזִים, לכפר על מכירת יוסף, שנאמר בו (שם לז, לא) וישחטו שעיר עזים: כג וּלְזִבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם, כנגד משה ואהרן, שנתנו שלום בין ישראל לאביהם שבשמים: אֵילִם עֶתְדִים כֶּבֶשִׁים, שלשה מינים כנגד כהנים ולוים וישראלים, וכנגד תורה נביאים וכתובים, שלש חמשות כנגד חמשה חמשין, וחמשת הדברות הכתובין על לוח אֶחָד, וחמשה הכתובין על השני, עד כאן מיסודו שלר' משה הדרשן:

תפסיר רס"ג

אלת־אלת'. אליאב אבן חלן.
 שריף זבולון: כה) זכאן
 קרבאנה קצעה מן פציה.
 וזנהא מאיה ות'לאתין
 מתקאל במתקאל אלקודס.
 וכרנוב פציה וזנה סבעין
 מתקאל. פלאהמא ממלוון.
 סמדיא מלתות בדהן לאלהדייה:
 כו) ודרגא מן דיהב. וזנה
 עשרה מתאקיל ממלווא
 בכזרא: כז) ותזרא מן
 אלבקר. וכבשא וחמלא אבן
 סנתה לאלצעידה: כח) ועתודא
 מן אלמאעז לאלד'כזה:
 כט) ולד'בח אלסלאמה
 בקרתין. וכ'מסה כבאש

בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה. רַבָּא לִבְנֵי זְבוּלוֹן.
 אֵלִיאָב בֶּר חֵלּוֹן: כה קֶרְבָּנוֹ
 קִעְרַת-כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
 וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד
 זָכָף שְׁבַעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
 הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלְּאִים
 סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 לְמִנְחָה: קורבניה מגסתא דכסף
 חדא. מאה ותלתין סלעין הוי מתקלה.
 מזרקא חד דכספא. מתקליה שבעין
 סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מלן.

סולתא. דפילא במשח למנחתא: כו
מִלְּאָה קִטְרֹת: בזכא חדא. מתקלה עשר סלעין היא דדהב
 מליא קטרות בוסמיא: כז
כָּבֶשֶׁת אֶחָד בֵּין-שְׁנַתּוֹ לְעֵלָּה: תור חד בר תורי. דכר חד.
 אמר חד בר שתיה לעלתא: כח
לְחֻטָּאת: צפיר בר עזין חד לחשתא: כט
הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֵתָּדִים

רס"ד

שכבר הזכיר שמו והקרבנות, ובשאר שלא
 נאמר בהן הקריב, נופל עליהן לשון זה נשיא
 לבני פלוני, אותו היום היה הנשיא המקריב
 לשבט פלוני:

כד ביום השלישי נשיא וגוי. ביום השלישי
 היה נשיא המקריב לבני זבולן, וכן כלם,
 אבל בנתנאל שנאמר בו הקריב נתנאל, נופל
 אחריו הלשון לומר נשיא יששכר, לפי

תפסיר רס"ג

חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה

חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב

בֶּן-חֶלֶן: וּלְנִכְסֵת קוּדְשֵׁיָא תוֹרֵי

תְּרִין. דְּכִרֵי חֲמִשָּׁא גְדֵי חֲמִשָּׁא. אִמְרִין בְּנֵי

שָׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין. קוּרְבָנָא דְאֱלִיאָב בַּר

חֶלֶן: פ בספרי תימן ל בֵּינֵם

הַרְבִּיעֵי נְשִׂיא לְבָנֵי רְאוּבֵן

אֱלִיעֶזֶר בֶּן-שְׂדִיאוֹר: בְּיוֹמָא

רְבִיעָאָה. רַבָּא לְבָנֵי רְאוּבֵן. אֱלִיעֶזֶר בַּר

שְׂדִיאוֹר: ז קָרְבָנוֹ קָעֶרֶת-

כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה

מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף

שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵינֵיהֶם | מְלֵאִים

סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קוּרְבָנִיָּה מְגִסְתָּא דְכֶסֶף

חָדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סֵלְעִין הָיוּ מִתְקָלָהּ. מִזְרְקָא חַד דְּכֶסֶפָּא. מִתְקָלִיָּה

שִׁבְעִין סֵלְעִין בְּסֵלְעֵי קוּדְשָׁא. תְּרוּיָהוּן מְלֵן. סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשְׁחָ

לְמִנְחָתָא: לז כֶּרֶף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת:

בְּזָכָא חָדָא. מִתְקָלָהּ עֶשֶׂר סֵלְעִין הִיא דְדָהָב מְלֵיא קְטֹרֶת בּוֹסְמִיא:

לח פֶּר אֶחָד בֶּן-בְּקָר אֵיל אֶחָד כְּבֶשֶׁת-אֶחָד

בֶּן-שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: תוֹר חַד בַּר תוֹרֵי. דְּכִר חַד. אִמְר חַד בַּר

שְׁתִּיָּה לְעֹלָתָא: לד שְׂעִיר-עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: צְפִיר בַּר

עִזִּין חַד לְחַטָּאת: לה וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם

וכ'מסה עתדאן. וכ'מסה חמלאן בני סנה. תדיא קרבאן אליאב אבן חלון: (ל) פכאן אלמקרב פי אליום אלראבע. אליעזר אבן שדיאור. שריף ראובן: (לא) קרבאנה קצעה מן פציה. וזנהא מאיה ות'לאתין מתקאל. וכ'רנוב פציה. וזנה סבעין מתקאל במתקאל אלקודס. פלאהמא ממלוון. סמדיא מלתות בדהן לאלהדייה: (לב) ודרגא מן ד'הב. וזנה עשרה מתאקיל ממלווא בכורא: (לג) ות'ורא מן אלבקר. וכבשא ותמלא אבן סנתה לאלצעידה: (לד) ועתוד מן אלמאעז לאלד'יפה: (לה) ולד'בח אלסלאמה בקרתין.

תפסיר רס"ג

וכ'מסה כפאש וכ'מסה
 עתדאן. וכ'מסה חמלאן בני
 סנה. תדיא קרבאן אליצור
 אבן שדיאור: לו) פכאן
 אלמקרב פי אליום אלכיאמס.
 שלומיאל אבן צורישידי שרף
 שמעון: לו) וכאן קרבאנה
 קצעה מן פציה. וזנהא מאיה
 ות'לאתיין מתקאל. וכ'רנוב
 פציה. וזנה סבעין מתקאל
 במתקאל אלקודס. כלאהמא
 ממלוון. סמדיא מלתות בדהן
 לאלהדייה: לח) ודרגא מן
 דיהב. וזנה עשרה מתאקיל
 ממלווא בכורא: לט) ותזרא
 מן אלפקר. וכפשא וחמלא
 אבן סנתה לאלצעידה:

אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים
 חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
 חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוֹר
 בֶּן־שְׂדִיאוֹר: וּלְנַכְסֵת קוֹדֵשׁ יֵשׁוּעָה
 תּוֹרֵי תְרִין. דְּכָרֵי חֲמִשָּׁה גְּדֵי חֲמִשָּׁה.
 אֲמָרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה. דִּין קוֹרְבָנָא
 דְּאֱלִיצוֹר בֶּר שְׂדִיאוֹר: פ לֹד בֵּינִים
 הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לְבְנֵי שְׁמַעוֹן
 שְׁלֹמִיאל בֶּן־צוּרִישְׁדִי:
 בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה. רַבָּא לְבְנֵי שְׁמַעוֹן.
 שְׁלֹמִיאל בֶּר צוּרִישְׁדִי: לֹד קָרְבָּנוֹ
 קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים

וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
 בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: קוֹרְבָנִיָּה מְגֻסָּתָא דְכֶסֶף חָדָא. מָאָה וּתְלָתִין
 סְלַעִין הֵוִי מִתְקָלָהּ. מִזְרֵקָא חַד דְּכֶסֶף. מִתְקָלִיָּה שִׁבְעִין סְלַעִין בְּסְלַעִי
 קוֹדֵשׁ. תְּרוּיָהוֹן מְלֵן. סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַׁח לְמִנְחָתָא: לֹד כֶּרֶף
 אַחַת עֶשְׂרֵה זֶה מְלֵאָה קְטוֹרֶת: בְּזָפָא חָדָא. מִתְקָלָהּ
 עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְּדַהֲב מְלֵאָה קְטוֹרֶת בּוֹסְמִיָּא: לֹד פֶּר אֶחָד
 בֶּן־בְּקָר אֵיל אֶחָד כְּבֶשֶׁת־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ
 לְעֹלָה: תוֹר חַד בֶּר תּוֹרֵי. דְּכָר חַד. אֲמַר חַד בֶּר שְׁתִּיָּה לְעֹלָתָא:

תפסיר רס"ג

מ) ועתוד מן אלמאעז
 לאלד' כוה: (מא) ולד'בח
 אלסלאמה בקרתין. וכ'מסה
 חמלאן בני סנה. הד'א קרבאן
 שלומיאל אבן צורישידי:
 מב) וכאן אלמקרב פי אליוס
 אלסאדס. אליסף אבן דעואל.
 שריף גד: מג) וכאן קרבאנה
 קצעה מן פציה. וזנהא מאיה
 ות'לאתיין מתקאל. וכ'רנוב
 פציה. וזנה סבעין מתקאל
 במתקאל אלקדס. פלאהמא
 ממלוון. סמדא מלתות בדהן
 לאלהדייה: מד) ודרגא מן
 דיהב. וזנה עשרה מתאקיל
 ממלווא בכורא: מה) ותורא
 מן אלבקר. וכבשא וחמלא

שְׁעִיר־עֲזִים אֶחָד לְחַטָּאת:

צִפִּיר בַּר עֲזִין חֵד לְחַטָּאת: ^{מה} וּלְזֶבַח

הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם

חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה

כִּבְשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה

זֶה קָרְבַּן שְׁלֹמִיאל בֶּן־

צוּרִישָׁדִי: ^{מב} וּלְנַכְסֵת קוֹדֶשֶׁת תּוֹרֵי

תְּרִין. דְּכָרֵי חֲמִשָּׁה גְּדֵי חֲמִשָּׁה. אֲמָרִין

בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה. דִּין. קוֹרְבָּנֵי דְשְׁלֹמִיאל

בַּר צוּרִישָׁדִי: ^פ שש ^{מב} בֵּינֵם

הַשְּׁשִׁי נָשִׂיא לְבְנֵי גֵד

אֲלִיסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: ^{מב} בְּיוֹמָא

שְׁתִּיתָא. רַבָּא לְבְנֵי גֵד. אֲלִיסָף בַּר דְּעוּאֵל: ^{מג} קָרְבָּנוֹ

קְעֶרֶת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ

מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:

קוֹרְבָּנִיהָ מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הֲוֵי מִתְקַלָּה. מִזְרָקָא

חֵד דְכֶסֶפָא. מִתְקַלִּיהָ שִׁבְעִין סְלַעִין בְּסַלְעֵי קוֹדֶשָׁא. תְּרוּיָהוּן מְלֵן.

סוּלְתָא. דְּפִילָא בְּמִשַׁח לְמִנְחָתָא: ^{מד} כֶּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב

מְלֵאָה קְטוֹרֶת: ^{מה} בְּזָפָא חֲדָא. מִתְקַלָּה עֶשֶׂר סְלַעִין הֵיא דְדָהָב

מְלֵיאָ קְטוֹרֶת בּוֹסְמֵיא: ^{מה} פֶּר אֶחָד בֶּן־בְּקָר אֵיל אֶחָד

תפסיר רס"ג

אבן סנתה לאלצעידה:
 (מו) ועתוד מן אלמאעז
 לאלד'כנה: (מו) ולד'בח
 אלסלאמה בקרתיו. וכ'מסה
 כפאש וכ'מסה עתדאן.
 וכ'מסה תמלאן בני סנה. הדיא
 קרבאן אליסף אבן דעואל:
 (מח) פכאן אלמקרב פי אליום
 אלסאבע. אלישמע אבן
 עמיהוד. שריף אפרים:
 (מט) וכאן קרבאנה קצעה מן
 פצ'ה. וזנהא מאיה ות'לאתין
 מתקאל. וכ'רנוב פצ'ה. וזנה
 סבעין מתקאל במתקאל
 אלקדס. פלאהמא ממלוון.
 סמדיא מלתות בדהן לאלהדייה:
 (נ) ודרגא מן דיהב. וזנה עשרה

כַּבֵּשׁ-אֶחָד בֶּן-שְׁנַתוֹ לְעֹלָה:
 תור חד בר תורי. דבר חד. אמר חד בר
 שתיה לעלתא: **שְׁעִיר-עִזִּים**
אֶחָד לְחַטָּאת: צפיר בר עזין חד
 לחטא: **וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים**
בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמֹשֶׁה
עֲתָדִים חֲמֹשֶׁה כַּבָּשִׁים
בְּנֵי-שָׁנָה חֲמֹשֶׁה זֶה קָרְבַּן
אֱלִיסָף בֶּן-דְּעוּאֵל: ולנכסת
 קודשיא תורי תרין. דכרי חמשא גדי
 חמשא. אמרין בני שנא חמשא. דין:
 קורבנא דאליסף בר דעואל:

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לְבְנֵי שְׁבִיעִי בספרי תימן **אֶפְרַיִם בֶּן-עַמִּיהוּד:**

אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמַע בֶּן-עַמִּיהוּד: ביומא שביעאה. רבא
 לבני אפרים. אלישמע בר עמיהוד: **מִטְּ**
קָרְבָּנוֹ קִעְרַת-כֶּסֶף
אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים
סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קורבניה מגסתא דכסף
 חדא. מאה ותלתין סלעין הוי מתקלה. מזרקא חד דכספא. מתקליה
 שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא במשח
 למנחתא: **כֶּרֶף אֶחָת עֶשְׂרֵה זֶה־ב מְלֵאָה קְטוֹרֶת:**
 בזפא חדא. מתקלה עשר סלעין היא דדהב מליא קטורת בוסמיא:

תפסיד רס"ג

מתאקיל ממלווא בכורא: נא ותזרא מן אלבקר. וכבשא וחמלא אבן סנתה לאלצעידה: נב) ועתוד מן אלמאעז לאלד'כזה: נג) ולד'בח אלסלאמה בקרתין. וכ'מסה כפאש וכ'מסה עתדאן. וכ'מסה חמלאן בני סנה. הדיא קרבאן אלישמע אבן עמיהוד: נד) פכאן אלמקרב פי אליום אלתיאמן גמליאל אבן פדהצור. שריף מנשה: נה) וכאן קרבאנה קצעה מן פציה. וזנהא מאיה ות'לאתין מתקאל במתקאל אלקודס. וכ'רנב פציה וזנה סבעין מתקאל. כלאהמא ממלוון. סמא מלתות בדהן לאלהדייה: נו) ודרגא מן ד'הב.

פַּר אֶחָד בֶּן־בְּקָר אֵיל
אֶחָד כֹּבֵשׁ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ
לְעֹלָה: תור חד בר תורי. דכר חד.
 אמר חד בר שתיה לעלתא:
שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
 עפיר בר עזין חד לחטא: נג) ולזבח
הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עֲתֻדִים חֲמִשָּׁה
כֹּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
קָרְבַּן אֱלִישָׁמֶע בֶּן־עַמִּיהוּד:
 ולנכסת קודשיא תורי תרין. דכרי חמשא
 גדי חמשא. אמרין בני שנא חמשא. דין.
 קורבנא דאלישמע בר עמיהוד: פ

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לְבְנֵי מְנַשֶּׁה גְּמְלִיאֵל בֶּן־
פְּדָה־צוּר: ביומא תמינאה. רבא לבני מנשה. גמליאל בר פדהצור:
קָרְבָּנוֹ קְעֶרֶת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרֶק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
לְמִנְחָה: קורבניה מגסתא דכסף חדא. מאה ותלתין סלעין הוי
 מתקלה. מזרקא חד דכספא. מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא.
 תרויהזן מלן. סולתא. דפילא במשח למנחתא: נד) כרף אחת

תפסיר רס"ג

וזנה עשרה מתאקיל ממלווא
 בכ'ורא: נז) ות'ורא מן אל'בקר.
 וכ'בשא וחמלא אבן סנתה
 לאל'צעידה: נח) ועתודא מן
 אלמאעז לאלד'כ'וה: גט) ולד'בח
 אלסלאמה בקרתיו. וכ'מסה
 כ'באש וכ'מסה עתדאן.
 וכ'מסה חמלאן בני סנה. תד'א
 קרבאן גמליאל אבן פדהצור:
 (ס) פכאן אלמקרב פי אליוס
 אלתאסע. אבידן אבן גדעוני.
 שריף בנימין: סא) קרבאנה
 קצעה מן פצ'ה. וזנהא מאיה
 ות'לת'ין מתקאל. וכ'רנוב
 סבעין מתקאל ב'מתקאל
 אל'קדס. כלאהמא ממלוון.
 סמ'דא מלתות ב'דהן לאל'הדינה:

עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קְטֹרֶת:
בְּזָכָא חֲדָא. מִתְקֵלָה עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא
דְּדָהָב מִלְּיָא קְטֹרֶת בּוֹסְמִיָּא:
פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל
אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה: תֹּר חֵד פַּר תֹּרִי. דְּכַר חֵד.
 אֲמַר חֵד פַּר שְׁתֵּיָה לְעֹלְתָא:
שְׁעִיר־עֲזִים אֶחָד לְחֹטְאֵת:
 עֶפִיר פַּר עֲזִין חֵד לְחֹטְאֵת: **וְלִזְבַּח**
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה
כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה

זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיָּאל בֶּן־פְּדָה־צֹר: ולנכסת קודש'יא ת'ורי
 ת'רין. ד'כרי חמשא גדי חמשא. אמרין בני ש'נא חמשא. דין. קורבנא
 ד'גמליאל פ'ר פ'דהצור: **פ** **בַּיּוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לְבָנֵי**
בְּנֵי־מִן אֲבִידֹן בֶּן־גְּדַעֲנִי: ב'יומא ת'שיע'אה. רבא לבני
 בנימין. אבידן פ'ר גדעוני: **סא** **קָרְבָּנוֹ קְעֶרֶת־כֶּסֶף אַחַת**
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֶק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלְּאִים
סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קורבניה מגסתא ד'כסף
 ח'דא. מאה ותלתין סלעין ה'וי מתקלה. מזרקא ח'ד ד'כספא.

תפסיד רס"ג

סב) וְדָרְגָא מִן דִּיהַב, וְזָנָה
 עֲשֵׂרָה מִתֵּימָנִים מְמֻלָּוִים
 בְּכִזְרָא: סג) וְתִזְרָא מִן
 אֲלֻפְקָר, וְכַבֵּשׂא וְחִמְלָא אֲבָן
 סְנֵתָה לְאַלְעֵיִדָּה: סד) וְעִתְוֹדָא
 מִן אֲלֻמָּעֵז לְאַלְדֵּי כוּהַ:
 סה) וְלִדְבַח אֲלֻסְלָמָה
 בְּקִרְתִּין, וְכִמְסָה כַּבֵּשׂא
 וְכִמְסָה עִתְוֹדָא, וְכִמְסָה
 חִמְלָאן בְּנֵי סְנֵה, הִדְיָא קִרְבָּאן
 אֲבִידִין אֲבָן גְּדֻעוֹנִי: סו) כַּכָּאן
 אֲלֻמְקָרֵב פִּי אֲלִיּוֹם אֲלַעֲשֵׂר,
 אַחִיעֶזֶר אֲבָן עֲמִישְׁדִּי שְׂרִיף
 דָּן: סז) וְכָאן קִרְבָּאנָה קִצְעָה
 מִן פְּצִיָּה, וְזָנָהא מֵאִיָּה

מתקליה שבעיני סלעין בסלעי קודשא.
 תרויהוון מלן. סולתא. דפילא במשח
 למנחתא: סב כף אחת עשרה
 זהב מלאה קטרת: בזבא
 חדא. מתקלה עשר סלעין היא דדהב
 מליא קטרת בוסמיא: סג פך אחד
 בין בקר איל אחד כבש-
 אחד בין שנתו לעלה: תור
 חד בר תורי. דכר חד. אמר חד בר שתיה
 לעלתא: סד שעיר-עזים אחד
 לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאתא:

סה) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בֶּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
 עֶתְדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
 קִרְבַּן אֲבִידִין בֶּן-גְּדֻעִי: וְלִנְכֹסֶת קוֹדֶשֶׁיָא תוֹרֵי תְרִין. דכרי
 חמשא גדי חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין. קורבנא דאבידן בר
 גדעוני: פ סו ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר
 בין עמישדי: ביוםא עשיראה. רבא לבני דן. אחיעזר בר
 עמישדי: סז קרבנו קערת-כסף אחת שלשים
 ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
 בשקל הקדש שניהם | מלאים סלת בלולה
 בשמן למנחה: קורבניה מגסתא דכסף חדא. מאה ותלתין

סלעין הוי מתקלה. מזרקא חד דכספא.
 מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא.
 תרויהון מלן. סולתא. דפילא במשח
 למנחתא: סח כף אחת עשרה
 זהב מלאה קטרת: בזבא
 חדא. מתקלה עשר סלעין היא דדהב
 מליא קטרת בוסמיא: סט פר אחד
 בין בקר איל אחד כבש-
 אחד בין שנתו לעלה: תוד
 חד בר תורי. דכר חד. אמר חד בר שתיה
 לעלתא: ע שעיר-עזים אחד
 לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת:
 עג ולזבח השלמים בקר
 שנים אילים חמשה עתדים

תפסיר רס"ג
 ות'לאתין מתקאל. וכ'רנוב
 פצ'ה. וזנה סבעין מתקאל
 במתקאל אלקדס. כלאהמא
 ממלוון. סמדיא מלתות בדהן
 לאלהדייה: סח) ודרגא מן
 ד'הב. וזנה עשרה מת'אקיל
 ממלווא בכ'ורא: סט) ות'ורא
 מן אל'בקר. וכבשא וחמלא
 אבן סנתה לאלצ'עידה:
 ע) ועתודא מן אלמאעז
 לאלד'כרה: עא) ולד'בח
 אלסלאמה בקרתין. וכ'מסה
 כבאש וכ'מסה עתדאן.
 וכ'מסה חמלאן בני סנה. הדיא
 קרבאן אחיעזר אבן עמישדי:
 עב) ככאן אלמקרב פי אליוס
 אלחאדי עשר. פגעיאל אבן
 עכרן. שריף אשר: עג) וכאן
 קרבאנה קצעה מן פצ'ה.
 וזנהא מאיה ות'לאתין

חמשה כבשים בני-שנה חמשה זה קרבן
 אחיעזר בין עמישדי: ולנכסת קודשיא תורי תרין. דכרי
 חמשא גדי חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין. קורבנא דאחיעזר בר
 עמישדי: פ (שביעי) עב ביום עשתי עשר יום נשיא
 לבני אשר פגעיאל בין עכרן: ביום חד עשר יומין. רבא
 לבני אשר. פגעיאל בר עכרן: עג קרבנו קערת-כסף
 אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
 שבעים שקל בשקל הקדש שניהם | מלאים

תפסיד רס"ג

סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן

לְמִנְחָה: קֹרֶבֶן בְּנֵיהֶם מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף
 חֲדָא. מָאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הֵוּי מִתְקָלָה.
 מִזְרְקָא חֵד דְכֶסֶפָּא. מִתְקָלִיה שְׁבַעִין
 סְלַעִין בְּסַלְעֵי קוּדְשָׁא. תְרוּיָהוּן מְלֵן.
 סוּלְתָא דְפִילָא בְּמִשַׁח לְמִנְחָתָא:

כֹּה־אֶחָת עֶשְׂרֵה זֶה־ב

מִלֵּאָה קְטוֹרֶת: בְּזָבָא חֲדָא

מִתְקָלָה עֶשֶׂר סְלַעִין הֵיִא דְדָהֵב מְלֵיִא

קְטוֹרֶת בּוֹסְמֵיִא: עֵה פֶרֶךְ אֶחָד בֶּן־

בֶּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד

בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: תוֹר חֵד בֶּר

תוֹרֵי. דְכֶר חֵד אִמֵּר חֵד בֶּר שְׁתֵּיִה

לְעֹלָתָא: עֵה שְׁעִיר־עֲזִים אֶחָד

לְחֻטָּאת: צִפִּיר בֶּר עֲזִין חֵד לְחֻטָּתָא: עֵה וּלְזִבַּח הַשְּׁלָמִים

בֶּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה

כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־שְׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פְּגֻעֵי־אֵיל בֶּן־

עֶכְרָן: וּלְנִכְסֵת קוּדְשָׁא תוֹרֵי תְרוּיָן. דְכֶרִי חֲמִשָּׁא גְדֵי חֲמִשָּׁא.

אִמֵּרִין בְּנֵי שְׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין קוּרְבָנָא דְפְגֻעֵי־אֵיל בֶּר עֶכְרָן: פ

בְּיוֹם שְׁנַיִם עֶשֶׂר יוֹם נָשִׂיא לְבְנֵי נִפְתָּלִי

אַחִירֵע בֶּן־עֵינָן: בְּיוֹם תְּרֵי עֶשֶׂר יוֹמִין. רַבָּא לְבְנֵי נִפְתָּלִי.

אַחִירֵע בֶּר עֵינָן: עֵה קָרְבָּנוֹ קְעֶרֶת־כֶּסֶף אֶחָת

מִתְקָאֵל. וְכִרְנוּב פְּצִיָּה. וְזִנְה
 סְבַעִין מִתְקָאֵל בְּמִתְקָאֵל
 אֶלְקֻדָּס. כְּלֵאֲהֻמָּא מְמִלּוּן.
 סְמִדָּא מִלְתּוּת בְּדָהן לְאֶלְהֻדֵיִה:
 עֵד) וְדָרְגָא מִן דִּיֵּהֵב. וְזִנְה
 עֶשְׂרֵה מִתְאֶקִיל מְמִלּוּא
 בְּכִזְרָא: עֵד) וְתִזְרָא מִן
 אֶלְבָּקָר. וְכַבְשָׂא וְחִמְלָא אֲבָן
 סְנִתָּה לְאֶלְעֵידָה: עו) וְעֵתוּד
 מִן אֶלְמָעוּז לְאֶלְדִּי־כּוּה:
 עו) וְלִדְיָבַח אֶלְסִלְאֻמָּה בְּקֶרֶתִין.
 וְכִמְסָה כְּבֹאֵשׁ וְכִמְסָה
 עֶתְדָאֵן. וְכִמְסָה חִמְלָאֵן בְּנֵי
 סְנֵה. תְּדִיא קָרְבָּאֵן פְּגֻעֵי־אֵיל
 אֲבָן עֶכְרָן: עֵה) כְּפָאֵן אֶלְמְקָרֵב
 פִּי יוֹם אֶתִּיבֵי עֶשֶׂר יוֹמָא.
 אַחִירֵע אֲבָן עֵינָן. שְׁרִיף נִפְתָּלִי:
 עֵה) וְכָפָאֵן קָרְבָּאֵנָה קֻצְעָה מִן
 פְּצִיָּה. וְזִנְהָא מֵאִיָּה וְתִלְאֶתִין

תפסיר רס"ג

מתקאל. וכרנוב פציה. וזנה
 סבעין מתקאל במתקאל
 אלקדס. כלאהמא ממלוון
 סמדיא מלתות בדהן לאלהדייה:
 (פ) ודרגא מן דיהב. וזנה עשרה
 מתאקיל ממלווא בכורא:
 (פא) ותורא מן אלבקר.
 וכבשא וחמלא אבן סנתה
 לאלצעידה: (פב) ועתוד מן אל-
 מאעז לאלד'כוח: (פג) ולד'בח
 אלסלאמה בקרתיו. וכמסה
 חמלאן בני סנה. הדיא קרבאן
 אחירע אבן עינן: (פד) הדיא
 גמלה' דשן אלמד'בת. פי יום

שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
 מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף שְׁבַעִים
 שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵייהֶם |
 מְלֵאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
 לְמִנְחָה: קֹרֶבְנֵיהָ מְגֻסְתָּא דְכֶסֶף
 חָדָא. מֵאָה וּתְלָתִין סְלַעִין הִוֵּי מִתְקָלָהּ.
 מִזְרֵקָא חָד דְכֶסֶפָּא. מִתְקָלִיהָ שְׁבַעִין
 סְלַעִין בְּסְלַעֵי קוּדְשָׁא. תְרוּוִיהוּן מְלֵן.
 סוּלְתָא. דְפִילָא בְּמִשַׁח לְמִנְחָתָא: פ בָּרַךְ
 אֶתְּ עֶשְׂרֵה זֶהָב מְלֵאָה

קְטֹרֶת: בְּזָפָא חָדָא. מִתְקָלָהּ עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְדֵהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת
 בּוֹסְמֵיָא: פא פֶּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ-
 אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: תוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי. דְכַר חַד. אִמֵּר חַד
 בַּר שְׁתֵּיָה לְעֹלְתָא: פב שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחֻטָּאת: צְפִיר
 בַּר עִזִּין חַד לְחֻטָּתָא: פג וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם
 אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה
 חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אַחִירֵע בֶּן־עֵינָן: וּלְנִכְסֵת קוּדְשֵׁיָא
 תּוֹרֵי תְרוּיָן. דְכַרֵּי חֲמִשָּׁא גְדֵי חֲמִשָּׁא. אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָא חֲמִשָּׁא. דִּין.
 קוּרְבָנָא דְאַחִירֵע בַּר עֵינָן: פ דָּ זֹאת | חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
 בְּיוֹם הַמִּשַׁח אֶתּוֹ מֵאֵת נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל

— רס"י —

פד ביום המשח אתו. בו ביום שנמשח
 הקריב, ומה אני מקיים אחרי המשח שנמשח
 תחלה ואחר כך הקריב. או אחרי המשח
 לאחר זמן, ולא בא ללמד ביום המשח אלא

תפסיד רס"ג

מסת. מן אשׂראף בני אסׂראיל.
 מן קצאע אלפציה אתני עשר.
 ומן כראנב אלפציה אתני
 עשר ומן דרוג אלדהב אתני
 עשר: פה) כל קצעה מן מאיה
 ותלתין מתקאל פציה. וכל
 כרנוב מן סבעין. פדאלך
 גמיע פציה אלואאני. אלפין
 וארבע מאיה מתקאל
 במתקאל אלקודס: פו) ודרוג
 אלדהב אתני עשר ממלווה
 בכורא. כל דרג מן עשרה

קֶעֶרֶת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
 מִזְרְקֵי-כֶּסֶף שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה
 כַּפֹּת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה:
 דָּא חֲנוּכַת מִדְּבַחָא. בְּיוֹמָא דְרַבִּיאוּ יְתִיה.
 מִן רַבְרַבֵּי יִשְׂרָאֵל. מְגִסֵּי כֶסֶף תַּרְתָּא
 עֶשְׂרִי. מִזְרְקֵי כֶסֶף תְּרֵי עֶשְׂרֵה בְּזַפֵּי
 דְדַהֲבָא תַרְתָּא עֶשְׂרִי: פה) שְׁלֹשִׁים
 וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאֶחָת כֶּסֶף
 וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כָּל

כֶּסֶף הַכֵּלִים אֶלְפִים וְאַרְבַּע-מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל
 הַקֹּדֶשׁ: מָאָה וּתְלָתִין סֵלַעִין הָיוּ מִתְקַלָּה. דְּמַגְסְתָּא חָדָא דְכֶסֶף.
 וְשִׁבְעִין דְּמִזְרְקָא חָד. כָּל כֶּסֶף מְנִיָּא. תְּרִין אֶלְפִין וְאַרְבַּע מָאָה בְּסֵלַעִי
 קוּדְשָׁא: פו) כַּפֹּת זָהָב שְׁתֵּים-עֶשְׂרֵה מְלֵאת
 קִטְרֹת עֶשְׂרֵה עֶשְׂרֵה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
 כָּל-זָהָב הַכַּפֹּת עֶשְׂרִים וּמֵאָה: בְּזַפֵּי דְדַהֲבָא תַרְתָּא

— רס"י —

כל כֶּסֶף הַכֵּלִים וְגוֹי. לְמִדְרָךְ שְׁהִיוּ כְּלֵי
 הַמִּקְדָּשׁ מְכֻנָּגִים בְּמִשְׁקָלָן, שׁוֹקֵלִין אֶחָד אֶחָד
 וְשׁוֹקֵלִין בְּלִין כְּאֶחָד, לֹא רַבָּה וְלֹא מַעֲט:
 פו) כַּפֹּת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. לְמַדָּה נֶאֱמַר,
 לְפִי שְׁנַאֲמַר כֶּף אֶחָת עֶשְׂרֵה זָהָב, הִיא
 שְׁלֹזְהָב, וּמִשְׁקָלָה עֶשְׂרֵה שְׁקָלִים שְׁלֹכְסָף, או
 אֵינִי אֵלָא כֶּף אֶחָת שְׁלֹכְסָף וּמִשְׁקָלָה עֶשְׂרֵה
 שְׁקָלֵי זָהָב, וְשְׁקָלֵי זָהָב אֵין מִשְׁקָלָם שׁוֹה
 לְשְׁלֹכְסָף, תְּלִמּוּד לומר כַּפֹּת זָהָב, שְׁלֹזְהָב

לומר שְׁנַמְשַׁח בְּיוֹם, כִּשְׁהוּא אומר (ויקרא ז, לו)
 בְּיוֹם מִשְׁחוּ אֹתָם, לְמַדְנֵי שְׁנַמְשַׁח בְּיוֹם, וּמַדָּה
 תְּלִמּוּד לומר בְּיוֹם הַמִּשְׁחָ אֹתוֹ, בְּיוֹם שְׁנַמְשַׁח
 הַקְּרִיב: קֶעֶרֶת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. הֵם הֵם
 שְׁהִתְנַדְּבוּ וְלֹא אֵרַע בְּהֵם פְּסוּל: פכ) שְׁלֹשִׁים
 וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאֶחָת וְגוֹי. מַדָּה תְּלִמּוּד
 לומר, לְפִי שְׁנַאֲמַר שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָה,
 וְלֹא פִרַשׁ בְּאִיזוֹ שְׁקָל, לְכֶף חֹזֵר וּשְׁנַאֲמַר כְּאֵן,
 וְכָלל בְּכִלְיָן כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:

זֶלֶק הַדְּקֻדּוּק: פה) הַקְּעָרָה. הַקוּ"ף בְּשׁוֹא לְבַד בְּכָל הַתִּיגָאן:

תפסיר רס"ג

מִתְיַאקִיל בְּמִתְקָאל אֱלֹקִים.
פְּדִיאֲלֹךְ גְּמִיעַ אַנְיָה דְּהַב
אֶלְדְּרוּג מֵאִיָּה וְעִשְׂרִין
מִתְקָאל: (פז) וְגְמִיעַ בְּקָר אֶל־
צְעִידָה אֶתְנִי עֶשֶׂר וְאֶלְכַבֵּאשׁ
אֶתְנִי עֶשֶׂר. וְאֶלְחַמְלָאן בְּנֵי
סְנֵה. אֶתְנִי עֶשֶׂר וְאֶלְבֵּר
מַעֲהָם. וְאֶלְעֲתַדָּאן אֶתְנִי עֶשֶׂר
לְאֶלְד־כֹּהֵן: (פח) וְגְמִיעַ בְּקָר
דְּבַח אֶלְסְלָאמָה. אַרְבַּעַה
וְעִשְׂרִין רֵתִי. וְסַתִּין כַּבֵּשׂ וְסַתִּין
עֲתוּד. וְסַתִּין חֶמֶל בְּנֵי סְנֵה.
הִדְיָא דְשֹׁן אֶלְמִדְבַח. בְּעַד
מֵא מִסַּח: (פט) וְכֹאֵן אֲדִיא דְכִל
מוֹסִי. אֱלִי כִּבְא אֶלְמוֹחֲצִיר
לִיכְלָם. יִסְמַע אֶלְצוֹת

עִשְׂרֵי מֵלִין קְטָרַת בּוֹסְמִיא. מִתְקַל עֶשֶׂר
סְלַעִין. הָיִי מִתְקֵלָה דְּבִזְכָּא בְּסַלְעֵי
קוּדְשָׁא. כָּל דְּהַב בְּזִכְיָא מֵאָה וְעִשְׂרִין:
מַפְטִיר **כָּל-הַבָּקָר לְעֹלָה**
שְׁנַיִם עֶשֶׂר פָּרִים אֵילִם
שְׁנַיִם-עֶשֶׂר כִּבְשִׂים בְּנֵי-
שָׁנָה שְׁנַיִם עֶשֶׂר וּמִנְחַתָּם
וּשְׁעִירֵי עִזִּים שְׁנַיִם עֶשֶׂר
לְחֻטָּאת: כָּל תּוֹרֵי לְעֹלֹתָא תְּרֵי
עֶשֶׂר תּוֹרִין. דְּכַרִּין תְּרֵי עֶשֶׂר אֲמַרִּין בְּנֵי
שָׁנָא. תְּרֵי עֶשֶׂר וּמִנְחַתְהוֹן. וְצִפְרֵי בְּנֵי
עִזֵּי תְּרֵי עֶשֶׂר לְחֻטָּאת: **כָּח וְכָל בָּקָר |**

זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבַּעַה פָּרִים אֵילִם
שְׁשִׁים עֲתָדִים שְׁשִׁים כִּבְשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה שְׁשִׁים
זֹאת חֲנוּכַת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמִּשַׁח אֹתוֹ: וְכָל תּוֹרֵי
לְנִכְסַת קוּדְשָׁא. עֶשְׂרִין וְאַרְבַּעַה תּוֹרִין. דְּכַרִּי שְׁתֵּין גְּדֵי שְׁתֵּין. אֲמַרִּין
בְּנֵי שָׁנָא שְׁתֵּין. דָּא חֲנוּכַת מִדְּבַחָא. בְּתַר דְּרַבִּיאוּ יִתִּיָּה: **כָּט וּבְבֹא**
מֹשֶׁה אֶל-אַהֲל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע
אֶת-הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹוֹ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר

— רס"י —

הַיּוֹ: פֶּט וּבְבֹא מֹשֶׁה. שְׁנֵי כְּתוּבִים ה' אֱלֹוֹ מֵאֲהֵל מוֹעֵד, וְהוּא חוּץ לְפָרְכַת,
הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת זֶה, בָּא שְׁלִישִׁי וְהַכְרִיעַ וְכָתוּב אַחַד אוֹמֵר (שְׁמוֹת כה, כז) וְדַבַּרְתִּי אִתְּךָ
בִּינֵיהֶם. כְּתוּב אַחַד אוֹמֵר (ויקרא 6, 6) וַיִּדְבֵּר מֵעַל הַכַּפֹּרֶת, בָּא זֶה וְהַכְרִיעַ בִּינֵיהֶם, מֹשֶׁה

זֶלְק הַדְּקָדוּק: פֶּט מִדְּבַר אֱלֹוֹ. מִשְׁפָּטוֹ מִתְּדַבֵּר (מִהַר"ב):

תפסיד רס"ג

על-ארן העדת מבין שני

מכיאטבה. מן פוק אלג'שא אלדי עלי צנדוק אלשהאדה. מן בין אלכרובין. פיכיאטבה הנאד:

הכרבים וידבר אליו: וכד

עליל משה. למשכן ומנא למללא עמיה. ושמע ית קלא דמתמלל עמיה.

מעלוי כפורתא דעל ארונא דסהדותא. מבין תרין פרוביא.

ומתמלל עמיה: פ פ פ

קענו פיסוקים סימן עמוס

רש"י

היה נפסק, ולא היה יוצא חוץ לאהל: מדבר. כמו מתדבר, כבודו של מעלה לומר בן מדבר בינו לבין עצמו, ומשה שומע מאליו: וידבר אליו. למעט את אהרן מן הדברות:

חסלת פרשת נשא

בא אל אהל מועד ושם שומע את הקול הבא מעל הכפרת: מבין שני הכרובים. הקול יוצא מן השמים לבין שני הכרובים ומשם יצא לאהל מועד: וישמע את הקול. יכול קול נמוך, תלמוד לומר את הקול, הוא הקול שנדבר עמו בסיני, וכשמגיע לפתח

ברכה ראשונה שקודם ההפטרות

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר בחר, בנביאים טובים. ורצה בדבריהם, הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה. הבוחר בתורה, במשה עבדו, וב ישראל עמו. ובנביאי האמת והצדק: (אמ)

הפטרות הנשא

בשופטים סימן י"ג

ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני ושמו מנוח

ואשתו עקרה ולא ילדה: והוה גברא חד מצרעה.

מזרעית דן, ושמה מנוח. ואתתיה עקרא, ולית לה ולד: וירא

מְלֹאךְ-יְהוָה אֵל-הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הֲנֵה-נָא
אֶת-עַקְרָהּ וְלֹא יִלְדָתָּ וְהָרִית וְיִלְדָתָּ בֵּן: וְאִתְחַזֵּי מִלְאָכָא
דִּי, לְאַתְתָּא. וַאֲמַר לָהּ. הָא כְעֵן אֶת עַקְרָא, וְלִית לֶיד וְלֶדָּהּ. וְתַעֲדֵן,
וְתִלְיֵדִין בְּרַ: וְעַתָּה הַשְּׁמֵרִי נָא וְאֶל-תְּשִׁתִּי יֵין וְשִׁכְרָה
וְאֶל-תֹּאכְלִי כָּל-טָמְאָה: וּבְעֵן, אִסְתְּמֵרִי כְעֵן. וְלֹא תִשְׁתֵּן, חֲמֵר
חֲדַת וְעַתִּיקָהּ. וְלֹא תִיכְלִין, כָּל מְסָאב: דְּ כִי הֲנֵן הָרָה וְיִלְדָתָּ בֵּן
וּמִזְרָה לֹא-יַעֲלֶה עַל-רֵאשׁוֹ כִּי-נִזְיָר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנְּעָר
מִן-הַבְּטָן וְהוּא יַחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת-יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים:
אַרִי הָא אֶת מְעַדְיָא, וְתִלְיֵדִין בְּרַ. וּמִסְפָּר, לָא יַעֲבֵר עַל רִישִׁיהָ. אַרִי
נִזְיָרָא דִּי. יְהִי רַבִּיא, מִן בְּטָנָא. וְהוּא. יִשְׂרִי. לְמִפְרָק יַת יִשְׂרָאֵל, מִיָּדָא
דְּפִלִּשְׁתִּי: דְּ וְתָבֵא הָאִשָּׁה וְתֹאמֶר לְאִשָּׁהּ לֵאמֹר אִישׁ
הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמְרִאָהוּ כְּמִרְאָה מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים נִזְרָא
מְאֹד וְלֹא שְׁאַלְתִּיהוּ אִי-מִזְנֶה הוּא וְאֶת-שְׁמוֹ לֹא-הֲגִיד
לִי: וְאַתָּת אֶתְתָּא. וְאַמְרַת לְבַעֲלָהּ, לְמִימֵר. נְבִיא דִּי, אַתָּא לְוַתִּי.
וְחֻזְוִיהָ. כְּחֻזוֹ מִלְאָכָא דִּי, חֲסִין לְחֻדָּא. וְלֹא שְׁאַלְתִּיהָ, אִי מְדִין הוּא. וְיַת
שְׁמִיהָ, לָא חֻזִי לִי: דְּ וַיֹּאמֶר לִי הֲנֵן הָרָה וְיִלְדָתָּ בֵּן וְעַתָּה
אֶל-תְּשִׁתִּי | יֵין וְשִׁכְרָה וְאֶל-תֹּאכְלִי כָּל-טָמְאָה כִּי-נִזְיָר
אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנְּעָר מִן-הַבְּטָן עַד-יוֹם מוֹתוֹ: וַאֲמַר לִי. הָא
אֶת מְעַדְיָא, וְתִלְיֵדִין בְּרַ. וּבְעֵן. לָא תִשְׁתֵּן, חֲמֵר חֲדַת וְעַתִּיקָהּ. וְלֹא
תִיכְלִין, כָּל מְסָאב. אַרִי נִזְיָרָא דִּי, יְהִי רַבִּיא. מִן בְּטָנָא, עַד יוֹם מוֹתִיהָ:
דְּ וַיַּעֲתֵר מְנוּחַ אֵל-יְהוָה וַיֹּאמֶר בֵּי אֲדוֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר שָׁלַחַת יְבוֹא-נָא עוֹד אֵלֵינוּ וְיִזְרְנוּ מִה-נַּעֲשֶׂה לְנְעָר
הַיּוֹלֵד: וְצִלִי מְנוּחַ. קָדָם יִי, וַאֲמַר. בְּכַעַן יִי. נְבִיא דִּי, דְּשִׁלַּחְתָּא. יַתִּי
כְעֵן עוֹד, לְוַתְנָא. וְיִלְפַנְנָא. מָא נַעֲבִיד, לְרַבִּיא דִּיתִילִיד: דְּ וַיִּשְׁמַע

הָאֱלֹהִים בְּקוֹל מְנוּחַ וַיָּבֵא מִלֵּאדָּה הָאֱלֹהִים עוֹד
אֶל-הָאִשָּׁה וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמְנוּחַ אִישָׁה אֵין עִמָּה:
וְקָבִיל יֵי, עֲלוֹתֶיהָ דְמְנוּחַ. וְאַתָּה מִלֵּאכָא דֵי עוֹד, לֹת אֶתְתָּא. וְהִיא,
יִתְבָּא בְּחֻקְלָא. וּמְנוּחַ בַּעֲלָהּ, לִית עִמָּה: ט וְתַמְהַר הָאִשָּׁה וְתַרְיַן
וְתַגִּד לְאִשָּׁה וְתֹאמַר אֵלָיו הֲנֵה נִרְאָה אֵלַי הָאִישׁ
אֲשֶׁר-בָּא בַיּוֹם אֵלָי: וְאוֹחִיאַת, אֶתְתָּא. וְדַהֲטַת, וְחַוִּיאַת לְבַעֲלָהּ.
וְאָמַרְת לִיה. הָא אֶתְחַזִּי לִי, גְבַרְא. דְאַתָּה בְּיוֹמָא דִּיכִי, לֹתִי: י וְיִקָּם
וְיִלְדֵּךְ מְנוּחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֵא אֶל-הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ
הָאֶתָּה הָאִישׁ אֲשֶׁר-דְּבַרְתָּ אֶל-הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי: יא וְקָם.
וְאִזְל מְנוּחַ, בְּתַר אֶתְתִּיהָ. וְאַתָּה, לֹת גְבַרְא. וְאָמַר לִיה. הָאֶת גְבַרְא.
דְּמִלִּילְתָּא עִם אֶתְתָּא, וְאָמַר אָנָּא: יב וַיֹּאמֶר מְנוּחַ עֲתָה יָבֵא
דְּבַרְיָךְ מַה-יְהִיָּה מִשְׁפֵּט-הַנְּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ: וְאָמַר מְנוּחַ. כָּעֵן,
יִתְקִימוֹן פְּתַגְמָךְ. מָא יְהִי דְחַזִּי לְרַבִּיא, וּמָא נַעֲבִיד לִיה: יג וַיֹּאמֶר
מִלֵּאדָּה יְהוּה אֶל-מְנוּחַ מְכַל אֲשֶׁר-אָמַרְתִּי אֶל-הָאִשָּׁה
תִּשְׁמַר: וְאָמַר. מִלֵּאכָא דֵי, לְמְנוּחַ. מְכַל דְּאָמַרְתִּי לְאַתְתָּא,
תִּסְתַּמַּר: יד מְכַל אֲשֶׁר-יֵצֵא מִגִּפְן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל וַיַּיִן
וְשִׁכָר אֶל-תִּשְׁתֵּךְ וְכָל-טְמֵאָה אֶל-תֹּאכַל כָּל
אֲשֶׁר-צִוִּיתִיָּה תִשְׁמַר: מְכַל דִּיפּוֹק מִגִּפְנָא דְחַמְרָא, לֹא תִיכּוֹל.
וְחַמַּר חֲדַת וְעַתִּיק, לֹא תִשְׁתֵּי. וְכָל מְסָאב, לֹא תִיכּוֹל. כָּל דְּפִקִּידְתָּה,
תִּטַּר: יו וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל-מִלֵּאדָּה יְהוּה נַעֲצְרָה-נָּא אוֹתָךְ
וְנַעֲשֵׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עֲזִים: וְאָמַר מְנוּחַ, לְמִלֵּאכָא דֵי. נִיחּוּד כָּעֵן
יִתַּךְ: וְנַעֲבִיד קְדָמְךָ, גְּדִיא בַר עֲזִי: יז וַיֹּאמֶר מִלֵּאדָּה יְהוּה

זֶלֶק הַדְּקָדוּק: יח מַה-יְהִיָּה. תִּיבַת 'יְהִיָּה' בַּמֵּאֲרָכָה (בְּתִיגָן וּבִירוּשַׁלַּיִם):

אֱלֹהֵי-מְנוּחַ אִם-תִּעְצְרֵנִי לֹא-אֲכַל בְּלַחְמְךָ וְאִם-תִּעְשֶׂה
 עָלַי לִיהוּהָ תִעְלֶנָּה בִּי לֹא-יָדַע מְנוּחַ בִּי-מִלֶּאכָה יְהוּהָ
 הוּא: וְאָמַר מִלֶּאכָה דֵּינִי לְמְנוּחַ. אִם תִּיחַדְנֵנִי, לֹא אֵיכּוֹל בְּלַחְמְךָ. וְאִם
 תִּעְבִּיד עֲלֵתָא. קָדָם יִי, תִּסְקַנָּה. אָרִי, לֹא יָדַע מְנוּחַ. אָרִי מִלֶּאכָה דֵּינִי,
 הוּא: ^{טו} וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֱלֹהֵי-מִלֶּאכָה יְהוּהָ מִי שְׂמֵךְ בִּי-יָבֵא (כ)
 דְּבִרִיד) דְּבִרְךָ וְכַבְדְּנוּךָ: וְאָמַר מְנוּחַ. לְמִלֶּאכָה דֵּינִי, מִן שְׂמֵךְ. אָרִי
 יִתְקִימוּן פִּתְגָמְךָ, וְנִיקְרָנְךָ: ^{טז} וַיֹּאמֶר לוֹ מִלֶּאכָה יְהוּהָ לָמָּה זֶה
 תִּשְׁאַל לְשָׁמַי וְהוּא (כ' פִּלְאִי) פְּלִי: וְאָמַר לִיהֵ, מִלֶּאכָה דֵּינִי. לָמָּה
 דָּנִן, אֵת שְׂאִיל לְשָׁמַי. וְהוּא מְפָרֵשׁ: ^{יז} וַיִּקַּח מְנוּחַ אֶת-גְּדֵי הָעֵזִים
 וְאֶת-הַמְּנָחָה וַיַּעַל עַל-הַצֹּר לִיהוּהָ וּמִפְּלֵא לַעֲשׂוֹת
 וּמְנוּחַ וְאִשְׁתּוֹ רֵאִים: וְנָסִיב מְנוּחַ. יֵת גְּדֵיָא בַר עֵזִי, וְיֵת תִּקְרָבְתָא.
 וְאִסִּיק עַל טַנְרָא, קָדָם יִי. וּמְפָרֵישׁ לְמַעְבַּד. וּמְנוּחַ וְאִתְתִּיהָ, חֲזוֹן: ^{יח} וַיְהִי
 בְּעֵלוֹת הַלֵּהב מַעַל הַמְּזִבְחַת הַשְּׁמַיְמָה וַיַּעַל מִלֶּאכָה-יְהוּהָ
 בְּלֵהב הַמְּזִבְחַת וּמְנוּחַ וְאִשְׁתּוֹ רֵאִים וַיִּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם
 אֶרְצָה: וְהוּהָ בְּמַסַּק שְׁלֵהבֵיתָא. מַעְלוֹי מַדְבָּחָא, לְצִית שְׁמַיָא. וּסְלִיק
 מִלֶּאכָה דֵּינִי, בְּשֵׁלְהוֹבֵית מַדְבָּחָא. וּמְנוּחַ וְאִתְתִּיהָ, חֲזוֹן. וְנִפְּלוּ עַל אִפֵּיהוֹן,
 עַל אֶרְעָא: ^{יט} וְלֹא-יִסַּף עוֹד מִלֶּאכָה יְהוּהָ לְהִרְאָה אֱלֹהֵי-מְנוּחַ
 וְאֱלֹהֵי-אִשְׁתּוֹ אִזּוּ יָדַע מְנוּחַ בִּי-מִלֶּאכָה יְהוּהָ הוּא: וְלֹא אוֹסִיף
 עוֹד, מִלֶּאכָה דֵּינִי. לְאִתְחַזָּא, לְמְנוּחַ וְאִתְתִּיהָ. בְּכִין, יָדַע מְנוּחַ. אָרִי
 מִלֶּאכָה דֵּינִי, הוּא: ^כ וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֱלֹהֵי-אִשְׁתּוֹ מוֹת נְמוֹת בִּי
 אֱלֹהִים רֵאִינוּ: וְאָמַר מְנוּחַ. לְאִתְתִּיהָ, מְמַת נְמוֹת. אָרִי מִלֶּאכָה דֵּינִי,
 חֲזוֹינָא: ^{כא} וְתֹאמַר לוֹ אִשְׁתּוֹ לוֹ חֲפִין יְהוּהָ לְהַמִּיתֵנוּ

זולק הדקדוק: ^{יח} מעל המזבחת. בפשטא אחת בתיגאן כמנהג ובירושלמיים, והיא מלרע:

לֹא-לָקַח מִיַּדְנוּ עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הִרְאָנוּ אֶת-כָּל-אֱלֹהֵי
 וּכְעֵת לֹא הִשְׁמִיעֵנוּ כְּזֹאת: וְאָמַרְתָּ לִּיה אֶתְתִּיה. אֱלוֹ רַעְוֵא קָדָם
 יי דַּנְמוּת לָא קַבִּיל מִנָּא, עֲלֵתָא וּמִנְחָתָא. וְלֹא אַחֲזִינָא, ית כָּל אֱלֹיִן.
 וּבַעֲדֵן פּוֹן: לָא אֲשַׁמְעָנָא, כְּהָדָא: כִּג וּתְלֵד הָאִשָּׁה בֵּין וּתְקַרָא
 אֶת-שְׁמוֹ שְׁמִשׁוֹן וַיִּגְדֵּל הַנְּעָר וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: וַיִּלְדַּת
 אֶתְתָא, בַּר. וּקְרַת יֵת שְׁמִיה, שְׁמִשׁוֹן. וּרְבָא רַבִּיא, וּבְרַכִּיה, יי:

מנהג השאמי להוסיף פסוק זה:

כד וּתְחַל רִיחַ יְהוָה לְפַעְמוֹ בְּמַחְנֵה-דָן בֵּין צַרְעָה וּבֵין אֲשַׁתְּאֹל:
 וְשָׂרִיאת רִיחַ גְּבוּרָא, מִן קָדָם יי. לְתַקְפוּתִיה, בְּמִשְׁרִית דָּן, בֵּין צַרְעָה, וּבֵין אֲשַׁתְּאֹל:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיה, קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יתְבַרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חֵיא וְקִימָא, מְבַרַךְ הוּא לְעֵלָם,
 וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא:

זֶלַק הַדְּקָדוּק: כג וַיִּגְדֵּל הַנְּעָר וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: ע"כ הַפְטָרָה בְּנוֹסַחאוֹת יִשְׁנוֹת. וְכ"כ הַרְמַב"ם
 ז"ל, וְעִיקַר:

בהעלתך

דוד
 לזנחת שבת
 ושני וחמישי

תפסיר רס"ג

ח א) תִּים כָּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
 תַּכְלִימָא: ב) מִד תְּרוֹן וְקָל לָה.
 אֲדִיא אֲסַרְגַּת אֲלִסְרָג. פְּאֵלִי
 ח א) וַיִּדְבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
 לֵאמֹר: וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:
 ב) דִּבֶּר אֶל-אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהִעָלְתָּךְ אֶת-
 הַנִּירֹת אֶל-מוֹל' פְּנֵי הַמִּנְזָרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנִּירֹת:

— רס"י —

ח ז בְּהִעָלְתָּךְ. לְמִזָּה נִסְמְכָה פְּרִשַׁת הַמִּנְזָרָה
 לְפְרִשַׁת הַנְּשִׂאִים, לְפִי שְׁכֻשְׂרָאָה אַהֲרֹן
 חֲנֻכַּת הַנְּשִׂאִים חֲלָשָׁה דַּעְתוֹ, שְׁלֹא הָיָה
 עִמָּהֶם בְּחֻנְכָּה, לֹא הוּא וְלֹא שְׁכֻטוֹ, אָמַר לוֹ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲזִיק, שְׁלָף גְּדוּלָּה
 מְשַׁלְּהֶם, שְׁאֲתָה מְדַלִּיק וּמְטִיב אֶת הַנִּירֹת: